

Szabó István¹

Európai integrációs törekvések egy empirikus vizsgálat tükrében

„Az európai szellem egy nagyon új vívmánya az a gondolat, hogy szolgáltatassuk ki magunkat egymásnak oly mértékben, ami mellett már egyszerűen lehetetlen háborúzni - és ez immár hetven éve egészen jól működik.”²
(Mérő László)

I. Bevezetés

A tanulmányomban az Európai Unióhoz kapcsolódó történeti áttekintésben fogok beszélni az Unió kialakulásáról, ami a II. világháború után vette kezdetét, és majd az egységesítésről. A Maastrichti és az Amszterdami szerződések fontos momentumok voltak az Európai Unió fejlődése szempontjából, illetve további egyezményeket is be fogok bemutatni, amik az Unió szempontjából fontosak voltak. Ezután ismertetem a 2000-es éveket, amely az Európai Unió történetének egy jelentőségteljes korszakát mutatja. Mindezek után a ma is aktuális migrációs válságról fogok beszámolni, végül pedig az Egyesült Királyság kilépéséről fogok szólni.

A dolgozatom második részében ismertetem azt az intézményrendszert, amely a mindennapi uniós munkát végrehajtja, illetőleg segítik a tagállamokat. Az alábbi intézmények működését fejtem ki: az Európai Parlament, az Európai Tanács, az Európai Unió Tanácsa, az Európai Bizottság, az Európai Unió Bírósága, az Európai Központi Bank és végül a Számvevőszék.

A tanulmányom harmadik részéhez érve, amely már magáról a témáról szól, bemutatom a gazdasági integráció kialakulását, jelentését, az integrációs elméleteket, a pénzügyi integrációt, az egységes valutát és az adóharmonizációt. Ezek mind az Európai Unió kardinális jelentőségű témái közé tartoznak. Az összehasonlító elemzés keretében megvizsgálom Magyarország és Csehország előnyeit és hátrányait az Unión belül.

A fiatalok körében közvélemény-kutatást végeztem, hogy megvizsgáljam az Európai Unióval kapcsolatos nézeteiket, az Európai Unió napi híreivel kapcsolatos ismereteiket és a magyar kormány és az Európai Unió kapcsolatáról alkotott véleményüket. Fontos ezt a témát mélységeiben elemezni, hiszen ez elengedhetetlen ahhoz, hogy részletes ismereteket szerezzünk az Európai Unió és Magyarország kapcsolatáról.

A tagállamoknak sok esetben eltérő jogrendszere és gazdasága, társadalma és az újonnan belépő tagállamok jelentősen befolyásolják a közös gazdasági térséget.

¹ Joghallgató, Szegedi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar.

²MÉRŐ LÁSZLÓ: *Emberi matek*. Tericum Kiadó. Budapest, 2017. 13. p.
https://www.citatum.hu/cimke/europai_unio (Letöltés dátuma: 2020. 11. 12.)

II. Európai Unió története

A II. világháború alapvetően a történelemben a legtöbb áldozatot követelő háború volt. Kezdeté, amiben minden történelemtudós megegyezik, hogy 1939. szeptember 1-jén az *Adolf Hitler* vezetése alatt álló Németország lerohanta Lengyelországot, majd szeptember 17-én a Szovjetunió is támadott.³ A háború Európában 1945. május 8-án Németország, majd Ázsiában szeptember 2-án Japán feltétel nélküli megadásával fejeződött be.⁴

A hatalmas károkat okozó világháború nemcsak az európai országok gazdaságát, de társadalmát, politikai rendszerét is tönkretette. Teljesen nyilvánvaló volt Európa vezetőinek, hogy egy kétpólusú világ alá fognak tartozni, amiben az USA és a Szovjetunió közötti hidegháború kapta a főszerepet.⁵ A kétpólusú hatalmi berendezkedés a rendszerváltásokig megosztotta az egész kontinenst, sőt még a világot is. A két nagy hatalom ideológiában teljesen eltért egymástól. Ekkor már kézzel fogható volt az a feszültség, amely már nukleáris fenyegetést is jelentett. Bármikor, bármelyik fél a világegésben elindíthatta volna azt a pusztító támadást, amellyel valószínűleg az emberiség esetleg kipusztulhatott volna.

1945-ben a legnagyobb kérdés volt, hogy hogyan tud egymás mellett meglenni a két szuperhatalom? Meddig képesek, illetőleg hajlandóak békében élni? Az átmeneti időszak leteltével a hatalmak közötti kapcsolat fagyossá vált, ezáltal a hidegháború időszaka a vártnál hamarabb bekövetkezett. A két szuperhatalom sosem közvetlenül, hanem közvetetten feszült egymásnak, aminek eredménye volt például az 1962. október 14-én kezdődő kubai rakétaválság⁶, vagy az 1959-ben indított vietnámi háború, ahol több millió ember vesztette életét mind a két fél vonatkozásában. 1989. november 9-én megtörtént a berlini fal ledöntése, amely a hidegháború végének a szimbolikus jelképe lett. Akkor az emberek „puszta kézzel” estek neki a betontömegnek, és úgy ünnepeltek, mintha valamilyen koncerten lennének. Az évtizedekig lebonthatatlannak tűnő építmény leomlott, amivel nem értek véget a tüntetések, hanem továbbfolyt a küzdelem Németország egyesítésére.

1947. március 12-én kihirdette *Harry. S. Truman*, a Truman-elvet, amely szerint az Egyesült Államok nem tűri el a második világháború utáni kialakult állapotokat a kommunizmus felől. *Truman* arról tett kijelentést a kongresszus előtt, hogy kész beavatkozni azon országok politikájába, ahol a kommunizmus térhódítása fenyeget. Ennek első jele az volt, hogy az Egyesült Államok segítséget nyújtott a háborút elszenvedett országoknak. Az volt a célja az elnöknek a Marshall-tervvel, hogy talpra állítsa az európai gazdaságot. A terv a nevét *Georg C. Marshall* amerikai külügyminiszteréről kapta.

Maga az Európai Unió (a továbbiakban: EU) azzal a céllal jött létre, hogy szavatolja az európai országok közötti békét és kölcsönösen előnyös gazdasági szálakkal kösse őket össze. Mint a fentiekben is leírtam és látszódik, szükség volt Európának egy olyan szervezetre, intézményrendszerre, Unióra, amely a háborúkat megelőzi, de elsősorban megakadályozza azokat.⁷ 1951-ben jött létre az Európai Szén- és Acélközösség. Ez volt az első olyan szervezet, amely gazdasági és politikai egységesítésre törekedett. A közösség hat alapító tagállama:⁸

³ ANTONY BEEVOR: *A második világháború*. Gold Book Budapest, 2012. 24. p.

⁴ ANTONY 2012. 698. p.

⁵ GOMBOS KATALIN: *Az Európai Unió jogrendszere és közjogának alapjai*. Wolters Kluwer Kft. Budapest, 2017. 22. p.

⁶ HAÁG ZALÁN ISTVÁN: *Istenben bíznak. Idegháború a hidegháborúban: csapás a nukleáris csapásra*. Belvedere Meridionale Kft. Szeged, 2016. 22–34. pp.

⁷ Az Európai Unió hivatalos portáljához tartozó weboldal: Az Európai Unió története. https://europa.eu/european-union/about-eu/history_hu (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 12.)

⁸ SZTANKÓ ÉVA: Az acélipar állami támogatási lehetőségei az Európai Szén- és Acélközösség megszűnése után. http://competitio.unideb.hu/wp-content/uploads/2016/03/IV-2/comp_konyvek_402_sztanko_eva.pdf (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 21.)

- Belgium,
- Hollandia,
- Luxemburg,
- Németország,
- Franciaország,
- Olaszország.

1950. június 20-án az alapító tagok elfogadták a Schuman-deklarációt, és az 1951. április 18-ai párizsi szerződéssel létrejött Európa első szupranacionális szervezete. Szükség volt erre a megállapodásra, hiszen el akarták kerülni azt az újabb háborút Németország és Franciaország között, amelynek tárgya a Ruhr-vidékért lett volna.

Egységesítés

Európa egységesítésére törekedő első lépések támogatói között volt *Jean Monnet, Konrad Adenauer, Robert Schumann, Paul Henri Spaak és Alcide de Gasperi*. 1957-ben a hat ország aláírta a Római szerződést, amely kibővítette a Szén- és Acélközösséget, majd megalapította az Európai Gazdasági Közösséget, valamint az Európai Atomenergia Közösséget (Euratom).⁹ 1965-ben elfogadták az egyesülési szerződést, amely összevonta ezt a három szervezetet, ekkor létrejött az Európai Közösség, ami még mindig csak az Európai Unió előd intézménye. A 60 és 70-es években Európa gazdasága növekedett, amihez hozzájárult, hogy eltörölték az országok közötti vámokat. A tagállamok megegyeztek a közös szabályozásban az élelmiszer-termelés terén, ahol később már az élelmiszer felesleggel kellett megküzdeni.

A 70 és 80-as években több európai ország csatlakozott az Európai Unióhoz, mint pl.:

- Dánia,
- Írország,
- Nagy-Britannia.

Az 1973. évi októberi rövid, véres Közel-Keleti háború eredményeként energiaválság és gazdasági nehézségek telepedtek le Európában. Ez volt a híres 1973-as olajválság, amely nagy mértékben a kommunista országok eladósodását jelentette, amellyel a keleti blokk államai kezdtek összeomlani. Eközben több diktatúra is megszűnik létezni, mint például 1974-ben Portugáliában megbukik a Salazar-rezsim, majd 1975-ben meghal *Francisco Franco* tábornok is a szomszédos államban, Spanyolországban. Az elnyomó hatalom helyére az első szabad választásokon Portugáliában, 1976-ban *Antónia Ramalho Eanes* tábornokot választották az új köztársasági elnöknek.

1979-ben Európa polgárai megválaszthatják az első európai parlamenti képviselőket az Európai Parlamentbe. Összetétele 705 főből áll, amelyet jelenleg a parlamenti többségű EPP, S&D, Renew ural. A megalakulása után minden alkalommal megnövelték a létszámot, mikor új államok csatlakoztak be. A lisszaboni szerződés alapján az elnökkel együtt 751 fős a parlament.¹⁰

A 70-es években nagy hangsúlyt fektetnek a környezetszennyezés elleni harcra. Ma is az Európai Unió legfontosabb feladatai közé tartozik a környezetünk megvédése és a károsanyag kibocsátás csökkentése. 2021-től az egyszer használatos műanyagot be is tiltják, amivel több ezer állat életét mentik meg, amivel arra is tud törekedni az Unió, hogy környezettudatosabbá nevelje lakosait.¹¹

⁹ <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/hu/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/treaty-of-rome> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 21.)

¹⁰ <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/hu/powers-and-procedures/the-lisbon-treaty> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 21.)

¹¹ 2020. évi XCI. törvény az egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról

1981-ben csatlakozott Görögország, majd öt évvel később 1986-ban tovább csatlakozott Spanyolország és Portugália is. 1986-ban aláírják az Egységes Európai Okmányt, amelynek célja, hogy biztosítsa az európai országok közti integráció problémáit az országok közötti kereskedelmi forgalom szabad áramlásának biztosításával, tehát az egységes piac létrehozásával oldja meg.

Maastrichti szerződés

1993-ban az Európai Unióról szóló Maastrichti Szerződést aláírják¹². Szerződés az Európai Unióról pénzügyi és politikai unióról szóló tárgyalások eredménye volt, amely tartalmazta azt is, hogy az eurót be tudják vezetni, annak körülményeit meghatározták és megjelenik az Unió három pilléres szerkezete. Ez a három pillér:

- Európai Gazdasági Közösség, az Európai Szén- és Acélközösség és az Euratom,
- Európai Politikai Együttműködés (közös kül- és biztonságpolitika),
- a jogszabályok, igazságszolgáltatás, menedékjog és bevándorlás összehangolása.¹³

1985-ben aláírják a Schengeni egyezményt, amelynek célja, hogy útlevél-ellenőrzés nélkül tudjanak utazni az Unió lakosai a schengeni határokon belül. 1995-ben új tagok lépnek be, akik Ausztria, Finnország és Svédország. 1993-ra megvalósult az egységes piac és a négy szabadság:

- az áruk szabad áramlása,
- a tőke szabad áramlása,
- a szolgáltatások szabad áramlása,
- a személyek szabad áramlása.

¹² KARDOSNÉ KAPONYI ERZSÉBET: Az alapvető jogok és a jogállamiság védelmének aktuális kérdései az Európai Unióban II. http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/5089/1/VT_1999n3p52.pdf

¹³ KOBOLKA ISTVÁN: Schengen határai biztonságpolitikai – kiemelten migrációs – szempontból nézve. <http://tet.rkk.hu/index.php/TeT/article/view/594/1185> (Letöltés dátuma: 2020. 11. 21.)

Amszterdami szerződés

1999-ben az Amszterdami Szerződést írják alá. Fontos előrelépést hozott a közös kül- és biztonságpolitika területén. A menekültügyi és bevándorlási politikát, a határellenőrzéseket, illetve az igazságügyi együttműködést polgári jogi ügyekben átemelték az Unió pillérei közül a harmadikból az elsőbe. Fontos volt továbbá, hogy a schengeni egyezményt beemelték az EU intézményi keretébe. Erősítették a bűnügyi és rendőri együttműködést, amire szükség volt a béke fenntartásához.

A 2000-es évek sok változást hoztak az Európai Unió életében, mert újabb tíz ország, többségében a keleti-blokk országai (Ciprus, Csehország, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Málta, Szlovákia, Szlovénia), köztük Magyarország is. 2007. január 1-jén pedig Bulgária és Románia is csatlakozik.

2008-as pénzügyi világválság miatt az összes uniós tagállam megerősíti a Lisszaboni Szerződést, amely 2009-ben hatályba lépett. Célja volt, hogy „*lezárják az Amszterdami szerződéssel és nizzai szerződéssel megkezdett folyamatot, amely arra irányul, hogy megerősítse az Unió hatékonyságát és demokratikus legitimitását, valamint javítsa egységes fellépését*”.¹⁴

A globális gazdasági válság miatt az EU több országnak segítséget nyújt. Létrejött a bankunió, amely a bankrendszer biztonságát és megbízhatóságát javította. 2013-ban csatlakozott Horvátország is az Európai Unióhoz.

Migrációs válság

A migrációs válság nagy gondot okoz Európának, amely a közel-keleti (Például a 2003-ban kezdődött iraki háború, vagy a 2010-ben Tunéziában kezdődött arab tavasz miatt, illetve a líbiai polgárháború miatt.)¹⁵, afrikai háborúk (Eritreában a kormány elnyomó politikát folytat, az alapvető emberi jogok semmibe veszik, illetve Dél-Szomáliát az iszlamista Al-Shabaab ellenőrzi)¹⁶ miatt bontakozott ki. A menekülő emberek kénytelenek voltak elhagyni otthonukat, azzal a reménnyel, hogy biztonságban tudjanak élni. Menekültek a Közel-Keletről, Afrikából, Balkánról és Közép-Ázsiából akarnak az Európai Unió területére jutni. Többségük Szíriából, Afganisztánból indul útnak. A migrációs válsággal nem értenek egyet az európai vezetők, véleményük megoszlik a témában. Olaszország miniszterelnökhelyettese és belügyminisztere *Matteo Salvini* és Magyarország miniszterelnöke *Orbán Viktor* bevándorláselleni politikát folytat, amivel azt kívánják elérni, hogy ne telepítsenek be Európába, de legalábbis az országuk területére bevándorlókat. Ennek megakadályozására Magyarország miniszterelnöke *Orbán Viktor* a szerb határhoz biztonsági kerítést építtetett fel.

A migrációs válság gazdasági hatásait többféle módon értelmezik az Unió országainak vezetői. Egyes nyugat-európai országok közgazdászai az Európai Unió társadalmi, gazdasági problémák megoldásaként, más tagállami szereplők pedig a szociális rendszereket veszélyeztető faktorként tekintenek a jelenségre. A bevándorlás a fogadó országokban a munkaerőpiacon lefelé irányuló bérnyomást idéz elő, amely a hazai munkavállalóknak nem

¹⁴ 2007. évi CLXVIII. törvény az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló lisszaboni szerződés kihirdetéséről.

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A0700168.TV> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 12.)

¹⁵ ZSUPPÁN ANDRÁS: *Az öt legnagyobb tévedés, ami lángba borította a Közel-Keletet*. 2015. <http://valasz.hu/vilag/az-ot-legnagyobb-tevedes-ami-langba-borította-a-kozel-keletet-114927> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2021. 04. 23.)

¹⁶ SABINA MOHAMED: *In Eritrea bleiben heisst sterben*. 2013. <https://www.nzz.ch/in-eritrea-bleiben-heisst-bei-lebendigem-leibe-sterben-1.18195126?reduced=true> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2021. 04. 23.)

jelentős bérnövekedést generál. Mivel a munkaerőpiaci integráció lassú és költséges, a migráció költségvetési, főleg politikai megterhelést okozhat az Unió tagállamai számára.¹⁷

2016. június 23-án az Egyesült Királyság népszavazást tartott az Unióból való kilépésről. Az eredmény nyomán az Egyesült Királyság 2020. január 31-én hivatalosan kilépett az Unióból. A Brexit után a szigetország lett az első olyan európai ország, amely kilépett az Európai Unióból. A kilépést támogató népszavazás másnapján *David Cameron*, brit miniszterelnök lemondott.¹⁸ A kilépésnek mind a szigetország, mind az Európai Unió gazdaságilag nagy vesztese lett, de feltételezhetően az Egyesült Királyságot jobban meg fogja viselni a kilépés, viszont az Európai Uniónak is nagy fájdalom a britek továbbállása. Az Unió elveszíti elveszítette második legnagyobb nettó befizetőjét és legjelentősebb pénzügyi központját.¹⁹

Az Európai Unió 2012-ben Nobel-békedíjat kapott, mivel tagjai között nem tört ki háború a szervezet megalakulása óta.²⁰

1. ábra: Nobel-békedíj átadása²¹

¹⁷ REUTERS STAFF, 2016: <https://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-germany-costs-idUSKCN0Y50DY>

¹⁸ David Cameron hivatali ideje 2010. május 11-től 2016. július 13-ig tartott. <https://www.gov.uk/government/news/letter-from-the-prime-minister-to-iain-duncan-smith-18-march-2016> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 21.)

¹⁹ BDO MAGYARORSZÁG, 2021: <https://ado.hu/ado/a-brexite-megallapodas-kovetkezmenyei/> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2021. 04. 11.)

²⁰ https://europa.eu/european-union/about-eu/history/2010-today/2012/eu-nobel_hu (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 22.)

²¹ IGNÁCZ PÉTER: *Átadták a Nobel-békedíjat az Európai Uniónak.* 2012. <https://24.hu/kulfold/2012/12/10/atadtak-a-nobel-bekedij-at-az-europai-unionak/> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2021. 04. 13.)

III. Európai Unió felépítése

Az Európai Parlament

Az Európai Parlament az Európai Unió (a továbbiakban: EU) jogalkotási, képviseleti és ellenőrzési szerve. A szervezetet 1962 óta hívják parlamentnek és 1979 óta választják tagjait közvetlenül.²²

Minden új ország csatlakozásánál több helyet kellett biztosítani a választott képviselőknek (5 évre), emiatt a mai nap több mint 700 képviselővel büszkélkedhet az Európai Parlament. A képviselők többsége pártcsaládokba rendeződik és politikai elvek mentén formálnak nagyobb csoportokat, amelyek az esetek többségében együtt is szavaznak, de a képviselőknek van lehetősége a pártcsaláddal ellentétesen szavazni, amire ritkán kerül. A képviselők mind-mind bizottságban dolgoznak ugyanolyan arányban, mint amilyenben a pártcsaládjuk megtalálható az Európai Parlamentben.

Minden ország területarányosan választja képviselőit, amely azt jelenti, hogy a nagyobb országok, mint például Franciaország, Németország, Spanyolország, Olaszország több képviselőt juttatnak be a parlamentbe mint a kisebbek (Magyarország, Ciprus, Ausztria, Írország, Dánia). Tagállamonként legalább hat tag és egyik államnak sem lehet több mint 90 képviselője.

Törvényhozásnak az Európai Parlamentben attól függően, hogy milyen a javasolt törvény, három lehetősége lehet:

- egy bizottság lesz a felelős és a többiek csak véleményezhetik,
- ha különböző területeket érintenek, akkor az adott bizottságok egyaránt kapnak hozzáférést és együttes véleményük a döntés,
- egy javaslat önmagában több bizottsághoz tartozik, akkor együtt üléseznek és szavaznak.

Az Európai Parlament főbb feladatai:

- az Európai Tanáccsal közösen látja el a jogalkotási feladatokat, amely a rendes eljárás keretében zajlik,
- megválasztja a Bizottság elnökét,
- jóváhagyja az uniós költségvetésének egy részét,
- jogérvényesítő hatásköre van,
- vitafórumként is szolgál a képviselők közt,
- politikai ellenőrzési és konzultatív feladatokat lát el.

Az Európai Tanács

Az Európai Tanács a tagállamok kormány- és államfőiből, az Európai Bizottság elnökéből, valamint saját elnökéből áll. Az országok vezetői üléseznek, hogy meghatározzák az Európai Unió politikai programját. Megvalósítja az Európai Tanács a tagállamok közötti politikai együttműködést. A tagok legalább évente négyszer találkoznak, de törvényeket nem hoznak.

A brüsszeli székhelyű Európai Tanács hivatalos státuszt csak a Maastrichti Szerződés hatályba lépésével szerzett, viszont később a válság idején a Lisszaboni Szerződés²³ emelte intézményi rangra.

Az Európai Tanács főbb jogosítványai:

- ösztönzést ad az Unió fejlődésének,

²² KENDE TAMÁS: *Az Európai Unió intézményi kerete*. In: Szűcs Tamás – Jeney Petra (szerk.): *Európai közjog és politika*. Wolters Kluwer Hungary. Budapest, 2018. 161. p.

²³ 2007. évi CLXVIII. törvény az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló lisszaboni szerződés kihirdetéséről

- tagjai meghatározzák az általános irányelveket,
- meghatározza az Unió célkitűzéseit,
- minősített többséggel:
 - o kinevezi a Bizottságot,
 - o kinevezi az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét.²⁴

Az Európai Unió Tanácsa

Az Európai Unió Tanácsa a tagállamok minisztereiből áll és 10 különböző formában nézhet ki, attól függően, hogy éppen milyen témát tárgyal. Az Európai Unió Tanácsát a mindennapi nyelvben Miniszteri Tanácsnak is hívják, természetesen a tagállamok miniszteri tagsága miatt.

A Tanács feladata az EUSz. 16. cikke szerint:

„A Tanács az Európai Parlamenttel közösen ellátja a jogalkotási és költségvetési feladatokat. A Szerződésekben meghatározott feltételek szerint politikai meghatározási és koordinatív feladatokat lát el.”²⁵

Az Európai Tanács és az Európai Parlament együtt ellátják a költségvetési és jogalkotási teendőket, amivel megbízhatóbb és problémamentesebb tervezeteket tudnak elfogadni.

A Tanácsnak három fő feladata van:

- Uniós külpolitika kialakítása,
 - o meghatározzák, hogy milyen külpolitikai programokat indítson és állásfoglalásokat hozzon az Európai Unió
- Uniós költségvetés kialakítása,
- Uniós törvényhozás,
 - o hozzáteszik javaslataikat az Európai Bizottság által elküldött törvényjavaslatokhoz²⁶

A Tanácsok hivatalos minősített többséggel hoznak döntéseket, tehát egy javaslatot legalább a tagállamok 55 százalékának kell támogatnia úgy, hogy az Európai Unió lakosságának minimum a 65 százalékát tegyék ki. A vétójog hasonló, ahol legalább 4 ország szükség, és a lakosság legalább 35 százalékát adják. Vannak olyan esetek, amikor 100 százalékos támogatottság szükséges az elfogadásra. Többnyire a gyakorlat mutatja, hogy törekednek a teljes egyetértésre a Tanácsok.

Az Európai Bizottság

Az Európai Bizottság az összeolvasztás motorja, az Unió végrehajtó szerve. Székhelye Brüsszelben található.

Az Európai Bizottság álláspontja szerint kétféleképpen lehet érteni:

- egyrészt van a 28 főből álló csoport, akiknek van egy-egy szakterülete,
- másrészt van a több 10 000 főből álló csapat, akik több részlegen dolgoznak azért, hogy segítsék a Bizottságot.

Az Európai Bizottság feladatai között szerepel az Európai Unió célok és feladatok kitűzése, ezáltal a megfelelő kezdeményezések megtétele is. Az előterjesztések révén Európai Unió

²⁴ KENDE 2018. 162. p.

²⁵ Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata - Az Európai Unióról szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata - Az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata - Jegyzőkönyvek - Mellékletek - A 2007. december 13-án aláírt Lisszaboni Szerződést elfogadó kormányközi konferencia zárónyilatkozatához csatolt nyilatkozatok - Megfelelési táblázatok. 16. cikkely: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A12012M%2FTXT> (Az internetes forrás utolsó ellenőrzésének, megtekintésének és letöltésének időpontja: 2020. 11. 12.)

²⁶ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-council_hu (Az internetes forrás utolsó ellenőrzésének, megtekintésének és letöltésének időpontja: 2020. 11. 21.)

törvényjavaslatokat nyújtanak be, ily módon részt vesznek a jogalkotásban. Ha a Szerződések eltérően nem rendelkeznek, akkor a Bizottság javallatait kell iránymutatónak tekinteni.²⁷ Néhány kivételtől eltekintve tehát mindig a Bizottság javasol új törvényeket, azonban azok megalkotására felkérheti a Bizottságot az Európai Parlament, az Európai Tanács, az Európai Unió Tanácsa és akár maga az uniós tagállam polgára, egy Európai Polgári Kezdeményezésen keresztül. Ezeket a törvényeket, jogszabályokat, rendeleteket be kell tartatni. Ügyel az Alapszerződések és az intézmények által létrehozott jog betartására, eszerint például a Bizottság kereset indítási lehetőséget kapott a Bíróság előtt az uniós tagországokkal szemben. A mindennapi működést is fenn kell tartani, amit szintén a Bizottság végez. Tehát a mindennapi feladatok közé tartozhat az Európai Unió képvisellete a tagállamokban és az Európai Uniót kívül. Szerinte a világban 139 Európai Uniót képviselő van, ameddig a tagállamokban egy-egy (Magyarországon a Millenáris Parkban található²⁸).

Öt évente állítanak új Bizottságokat össze, az Európai Parlamenti választásoktól számított hat hónapon belül, amelynek a jelenlegi elnöke *Ursula von der Leyen*. A biztosoknak a megbízása a hivatali idejük lejártával szűnik meg, de megújítható. Több módon is megszűnhet, mint például halállal, felmentéssel, lemondással is.²⁹

Az Európai Unió Bírósága

Az Európai Unió Bírósága magába foglalja a Bíróságot (eddig: az Európai Közösségek Bírósága), a Törvényszéket (eddig: Elsőfokú Bíróság) és a különös hatáskörű törvényszékeket.³⁰

Az Európai Unió Bíróságának a székhelye Luxembourg. Az Európai Unió Bírósága a Szerződések értelmezését és alkalmazását jogilag becsben tartja. Ennek folyamán az Európai Unió Bírósága:

- dönt az intézmények vagy tagállamok által benyújtott ügyekben,
- előzetes döntést hoz kérelmekre az uniós jog értelmezésében,
- dönt egyéb esetekben.³¹

Az Európai Unió Bírósága két fórummal rendelkezik. Az Egyik a Bíróság, amely a magasabb fórum, illetve a másik pedig a Törvényszék. A Bíróságot egy-egy uniós tagállam bírója alkotja, tehát 28-an vannak. Az ügyeket tanácsok elé utalják, ahol a bírák száma utal az ügy fontosságára, bonyolultságára. A főtanácsnok segíti a bírák munkáját azzal, hogy pártatlan véleményt alkot az eset jogi megoldására vonatkozólag. Ezután döntenek a bírák. A Törvényszékek járnak el akkor, amikor magánszemélyek vagy társaságok indítanak keresetet, illetve a tagállamok által kezdeményezett ügyekkel is foglalkozik.

Mindkét bírói fórumnál az Európai Unió bármely hivatalos nyelve használható, ahol az adott személy akár saját anyanyelvén is intézheti az ügyeit és valamennyi nyelven pedig határozatot is hoznak. A Bíróságnak rendelkezésére állnak tolmácsoló eszközök, személyek, amelyek segítségével természetesen gördülékenyebben és gyorsabban halad a mindennapos

²⁷ GOMBOS 2017. 129-130. pp.

²⁸ https://ec.europa.eu/hungary/about-us_hu (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 20.)

²⁹ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-commission_hu (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 12.)

³⁰ VÁRNAY ERNŐ – PAPP MÓNKA: *Az Európai Unió joga*. Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft. Budapest, 2010. 125. p.

³¹ GOMBOS 2017. 138. p.

bírói feladatellátás. Ezáltal bárki, bármikor el tudja a határozatokat, döntéseket olvasni, hogy miként véd minket az európai jog.³²

Az Európai Központi Bank

Elsősorban az Európai Központi Bank az Európai Unió monetáris politikáját irányítja azokban a tagállamokban, ahol a pénznem az euro. A Központi Bank és a tagállamok elsődleges célja, hogy fenn tudják tartani az árstabilitást, illetve megőrizték az euró értékét. A Maastrichti Szerződés fektette le a Gazdasági és Monetáris Unió programját (*Economic and Monetary Union – EMU*).³³

Kötelező minden európai tagállamnak az euróövezethez való csatlakozás előtt a feltételeket teljesíteni, amelyeket konvergenciakritériumoknak nevezünk, ilyenek voltak:

- az inflációs ráta egyéves időszakban nem haladhatja meg az 1,5 százalékot,
- az éves költségvetési hiány nem haladhatja meg a GDP 3 százalékát,
- be kell lépnie az Európai Árfolyam-Mechanizmusba (*European Exchange Rate Mechanism - ERM*),
- a tagállam nemzeti valuta árfolyama nem lépheti át az előző két évben a megállapított árfolyamsávot,
- hitelek kamatlába az egyéves időszakban legfeljebb 2 százalékkal lehet több, mint a három legalacsonyabb inflációs mutatóval rendelkező tagállam államkölcsoeinek átlagos kamatlába.³⁴

Az Európai Számvevőszék

Az Európai Számvevőszéket egy 28 tagból álló testület irányítja, akiknek a tagjait hat évre nevezik ki. Maguk közül 3 évre egy elnököt választanak, akinek a megbízatása megújítható, ugyanúgy, mint a többi tagnak. 1977. június 1. napja óta működik, az Unió pénzügyi ellenőrzését végzi.

A Számvevőszék feladatai között van a pénzgazdálkodás javítása, emellett ellenőrzi az Unió intézményeit, hogy hogyan gazdálkodnak az uniós pénzeszközökkel. Ha szabálytalanságot észlel a Számvevőszék, akkor az összegyűjtött információkat a lehető leghamarabb átadja az OLAF-nak (Európai Csaláselleni Hivatal).

³² HORVÁTH ILDIKÓ: Tolmácsolás a bíróságon, Esettanulmányok a bírósági tolmácsolás gyakorlatából. In: Horváth Ildikó – Németh Gabriella (szerk.): Bírósági tolmácsolás a gyakorlatban 9-13. p., Igazságügyi etikai dilemmák és összefüggések a bírósági tolmácsolásban 14-18. p.

<https://www.offi.hu/de/sites/default/files/media/files/tolmacsolas-a-birosagon.pdf> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 12.)

³³ GOMBOS 2017. 143. p.

³⁴ 2007. évi CLXVIII. törvény az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló lisszaboni szerződés kihirdetéséről

IV. Gazdasági Integráció

Elsőként, ismertetni szeretném az integráció fogalmát *Marján Attila* szavaival élve:

„Egyes nézetek szerint az integrációra, szövetségre vagy föderációra törekvés célja a háború megelőzése, a béke elérése és fenntartása. Igaz ez az európai integráció kialakulására is, ahol a második világháború után a német-francia megbékélés és együttműködés lett az európai projekt motorja. Az integráció célja tehát a konfliktusok és feszültségek kezelése, egy biztonsági közösség létrehozása.”³⁵

Ez azért kulcsfontosságú, mert A és B állam között minél több kapcsolat áll fenn gazdasági, társadalmi, kereskedelmi szinten, akkor annál kevesebb a valószínűsége annak, hogy egy hasonló újabb konfliktus alakuljon ki, amely veszélyeztetné a törékeny békét a kontinensen.

Kialakulás

A II. világháború utáni időszakban az európai államok gazdasága és társadalma romokban hevert. Az eddigi elméletekben és gondolkodásban létező európai integráció valóssággá kezdett válni. Ebben nagy segítséget és támogatást nyújtott az Egyesült Államok. Magát a Marshall-tervet (Európai Újjáépítési Program)³⁶, *Georg Catlett Marshall* nevére kapta, aki időt és energiát nem sajnálva alkotta meg a segélyprogramot. 1947. június 5-én a Harvard Egyetemen tartott beszédénél hozta nyilvánosságra. A program majd kevesebb mint egy évvel később 1948. április 3-án indult el és egészen 1952 nyaráig tartott. 17 ország³⁷ vette igénybe a segítyt közel³⁸ 14 milliárd dollárnyi összegben. Franciaország és Nagy-Britannia nagyobb arányú támogatást kapott. 16 ország részvételével megalakult az Európai Gazdasági Együttműködési Szervezet (*Organisation for European Economic Cooperation – OEEC*)³⁹ ehhez később 1949-ben a Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK) is csatlakozott. A terv céljai között szerepelt az európai országok közötti együttműködés elősegítése, amely megalapozta a későbbi integrációt is.

A korábban megalakult Európai Gazdasági Együttműködési Szervezet 1960-ban továbbfejlődött a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetté (*Organisation for Economic Cooperation and Development – OECD*), amelynek fontos szerepe volt az atlanti irányú integrációs keretekben.⁴⁰ Ezekben a szervezetekben és az Európai Újjáépítési Programban elsősorban a Nyugat-európai országok vettek részt. Nem vehették volna igénybe a Kelet-európai országok a Marshall-terv által nyújtott támogatási összeget, mert a szovjet vezetőség, Sztálin tiltotta meg, hogy ezeket felvegyék.

A Német Demokratikus Köztársaság megpróbálta felvenni az amerikai segítyt, azonban a szovjet vezetők ezt hamar leállították. A Szovjetunió ennek a tervnek az ellensúlyozására hozta létre a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsát (a továbbiakban: KGST)⁴¹ ami nyugati mintára integrációs kísérleteket tűzött ki céljául. A KGST a Szovjetunió felbomlása után megszűnt, amivel az egykori kommunista blokk (keleti blokk) országai mentesültek a tagságtól, így

³⁵MARJÁN ATTILA: Az európai gazdasági integráció elméletei és rövid története. In: Balázs Péter et al. (szerk.): Az Európai Unió gazdasága. Minden, amit az EU gazdasági és pénzügyi politikáról tudni kell. HVG Kiadói Rt. Budapest, 2006. 95. p.

³⁶PALÁNKAI TIBOR: Európai egyesülés – integrációs elmélet (Új integráció gazdaságtanának szükségessége). In: Eckhardt Sándor – Besznyák István (szerk.): Európai egyesülés – integrációs elmélet Einstein hatása a XX. század fizikájára. Miért vagyunk mindannyian különbözőek? A nemzetközi terrorizmus. Akaprint Kft. Budapest, 2005. 1221-1235. pp.

³⁷ Ausztria, Belgium, Dánia, Törökország, Svédország, Portugália, Olaszország, NSZK, Norvégia, NDK, Nagy-Britannia, Jugoszlávia, Izland, Írország, Hollandia, Görögország, Franciaország

³⁸PALÁNKAI TIBOR: Az európai integráció gazdaságtana. In: Kengyel Ákos (szerk.): B. rész I., II., VI. fejezetek. Aula Kiadó. Budapest, 2004. 111. p.

³⁹PALÁNKAI 2004. 111. p.

⁴⁰PALÁNKAI 2004. 111. p.

⁴¹BORONKAI SZABOLCS et al.: *Történelem 12*. Oktatókutató és fejlesztő intézet. Budapest, 2016. 14-15. pp.

lehetőséget kaptak arra, hogy csatlakozzanak a leendő Európai Unióhoz, amihez 2004. május elsejétől 10 ország⁴² csatlakozott.

Az Európai Szén- és Acélközösséget (Montánunió) a párizsi szerződést hozta létre abból a célból, hogy megszervezzék a szén és acél szabad termelését és elérését. A közös ügyek közül kiemelhetjük a piac felügyelésének és az árak átláthatóságának biztosítását.⁴³ Az Európai Szén- és Acélközösséget (továbbiakban: ESZAK) 6 ország⁴⁴ ⁴⁵ alapította 1951-ben 50 évre. Eleinte a kitűzött célokat sikerült elérniük, viszont az 1970-es évektől kezdődően már a túltermeléssel kapcsolatos válság problémájával kellett foglalkozniuk. 1993-as Maastrichti Szerződéssel az ESZAK beolvadt az Európai Unióba és a Montánunió a szabályozott szektorális integráció formáját képviselte.

Az Európai Gazdasági Közösséget (*European Economic Community* – EEC) 1957. március 25-én a Római Szerződéssel hozták létre, amely a Montánunióban vett részt. Az EGK már átfogó gazdasági integrációs célokat tűzött ki maga elé. Fontos célja volt a közös piac létrehozása, illetve a közös vezérelvek alkalmazása különböző területeken. Az életszínvonalat kívánták javítani, valamint a közös versenypolitika kialakítása is porondon volt. Tehát egy fontos alappillére volt annak a gazdasági integrációnak, amelyben ma is élünk. 1967-ben Európai Közösségek alapja volt. Az Egyesült Királyság 1973. január elsejével lépett be, mert többször megvétózta, *Charles De Gaulle* az Ötödik Francia Köztársaság 1. elnöke⁴⁶, mert úgy vélte, hogy az Egyesült Királyság hiányzik a szükséges politikai akarat, hogy egy erős Európa része legyen.⁴⁷ Visszavonulása után rendeződtek a viszonyok.

A Római Szerződésben a tagországok kitűzték célul a gazdasági unió kialakítását, aminek első szakasza a vámunió megteremtése volt. Ez azt jelentette, hogy az egymás közti vámokat leépítették és közös külső vámokat alkalmaztak, amelyet több lépcsőben kívántak létre hozni.

Az 1960-as években igény mutatkozott egy gazdasági unió létrehozására. Erre azonban már csak az 1990-es években került sor.

Az Európai Gazdasági Közösségen kívül eső államok nem tudtak élni a Közösség nyújtotta pozitívumokkal, mert nem voltak tagjai, ezért 1960-ban hét ország (Nagy-Britannia, Ausztria, Dánia, Norvégia, Portugália, Svájc és Svédország) megalapította az Európai Szabadkereskedelmi Társulást (*European Free Trade Association* – EFTA), amihez a következő évtizedekben Finnország és Izland is csatlakozott. Ennek a szervezetnek a felbomlása kezdődött meg Nagy-Britannia kilépésével.

Az egységes európai piac megteremtése, mint ahogy a fentiekben is említettem, az 1990-es évek döntéshozóira hárultak. Ennek több oka is volt: az 1970-es években kibontakozó válság felhívta az országok figyelmét az integrációs keretek elégedetlenségére, hiszen a kormányok belső nehézségeiket más országok kárára akarták helyrehozni. A gazdasági válság elkerülése érdekében létrehozták az egységes európai piacot. Ennek kialakítását az 1985-ös milánói csúcsertekezleten szorgalmazták. A Bizottság csaknem 300 feladatot állapított meg (Fehér Könyv) az integrált piac megvalósítására. A Római Szerződésben javaslatok és módosítások

⁴² Ciprus, Magyarország, Málta, Csehország, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Szlovákia, Szlovénia

⁴³PALÁNKAI 2004. 112. p.

⁴⁴ Belgium, Franciaország, Hollandia, Luxemburg, NSZK és Olaszország

⁴⁵SÓLYOM LÁSZLÓ: Timeline.

<https://www.timetoast.com/timelines/europai-unio-e16dddad-fb0e-45c4-a797-f67712dff9d7> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 14.)

⁴⁶ KÖRÖSÉNYI ANDRÁS: Felforgatás és megőrzés: Charles de Gaulle három válsága. In: Illés Gábor et al (szerk.): Viharban kormányozni. Politikai vezetők válsághelyzetben. mta. Budapest, 2017. 168-186. pp. https://politikatudomany.tk.mta.hu/uploads/files/Koeroesenyi_A-szerk-Viharban_kormanyozni-Jav-2017nov20.pdf#page=168 (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 14.)

⁴⁷ BBC NEWS: *How the EU was built*. 2000. <http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/1055729.stm> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2021. 04. 20)

jelentek meg a Bizottság részéről. Az Egységes Európai Okmány (*Single European Act* – SEA) 1987. július elsejével megszületett.⁴⁸

Az Európai Unió egységes piacán a személyek, az áruk, a szolgáltatások és a pénz szabadon mozoghat. Az uniós polgárok az Európai Unió bármelyik tagállamában tanulmányokat folytathatnak (nagyszámban egyetemen), letelepedhetnek (célországok: Németország, Anglia, Svédország, Svájc, Ausztria), vásárolhatnak, munkát vállalhatnak (nem feltétel a nyelvtudás), illetve nem gyakori eset, de nyugdíjba vonulhatnak. Az egységes piac miatt az európai termékek széles rétege elérhető.⁴⁹

A fizikai határokat lebontását szorgalmazták. Mindenekelőtt a határellenőrzést kívánták megszüntetni. A Fehér Könyv alapvetően az árumozgás belső határokon való felszámolását szervezte, a személyek szabad mozgását a Schengeni Egyezmény tette lehetővé, amit 1985-ben Németország, Franciaország, Belgium, Hollandia és Luxemburg írtak alá. Ezzel a megállapodással megszűnt a belső határok ellenőrzése. A 90-es években Dánia, Nagy-Britannia és Írország kivételével az Európai Unió országai csatlakoztak a szerződéshez.

Az 1999. május elsején életbe lépő Amszterdami Szerződéssel az Európai Unió közös bevándorlás-, menekültügyi- és vízümpolitikát folytat. Nagyban elősegítette a gazdasági integrációt a belső, fizikai határok lebontása, abból a szempontból is, hogy gyorsan és könnyen végbe tudott menni az az integráció.

Gazdasági integráció jelentése

A gazdasági integráció esetében a tagországok egy közös gazdasági probléma megoldására keresnek megoldást azért, hogy csökkentsék az egymás közti diszkriminációt. Általában a problémákra vagy a versengés vagy az együttműködés az válasz. Az együttműködés történhet gazdasági területen vagy kereskedelmi területen. A kereskedelmi területen szintén redukálják a hátrányos megkülönböztetés annak érdekében, hogy a közös célt együtt elérjék.⁵⁰

A kedvezmények lehetnek a következők:

- vámkedvezmények,
- vámunió,
- közös piac,
- szabadkereskedelmi övezet.⁵¹

Integrációs elméletek

Az európai integráció gyökerei több évszázadra nyúlnak vissza, de van egy közös elemük, a válaszkereső igény, amely csak a II. világháború után fejlődött ki. A közös elemek a válaszkeresési igény, az időnkénti közvetlen ideológiai-politikai iránymutatás, tapasztalatok hasznosítása, stb. Joggal lehet megjegyezni, hogy az integrációs elméletek „közelebb állnak az ideológia, mint a tudományos elmélet fogalmához”.⁵² Az integrációs elméletek kiterjedései: funkcionális kiterjedés, intézményi kapacitások, földrajzi kiterjedés és ennek következményei.⁵³

⁴⁸ ZSÚGYEL JÁNOS: Az Európai Unió kohéziós politikájának eredményessége az adatok tükrében. <http://real.mtak.hu/3751/1/1080112.pdf> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 22)

⁴⁹ SZABÓ JÓZSEF: A határőrségi szerepvállalás a Schengeni Egyezmény tükrében. <https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/mkk/article/download/2936/2189> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 21)

⁵⁰ VÁRNAY 2010. 543-558. p., 588-589. p., 616. p., 650-662. pp.

⁵¹ <http://ecopedia.hu/gazdasagi-integracio> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 14.)

⁵² KENDE TAMÁS: Európai közjog és politika. In: Kende Tamás – Szűcs Tamás (szerk.): Integrációs elméletek. Osiris Kiadó. Budapest, 2002. 134. p.

⁵³ MARJÁN 2006. 96. p.

Maga a funkcionális kiterjedés a különböző területek felölelésére irányul. Az integráció Európában az Európai Szén- és Acélközösséggel indult majd az Euratómmal folytatódott és kibontakozott egy széles gazdasági integráció is, az Európai Gazdasági Közösség. Az alapítók gondoskodtak arról, hogy egyéb politikák is átadhatóak legyenek a közösségi hatáskörbe.

Az intézményi kapacitások a problémamegoldást, döntéshozatali kapacitást, döntések betartatását fedik. A belső, gazdasági kérdések nemzetek feletti, de a kül- és biztonságpolitika és a belügyi kérdések büntetőügyekben való együttműködés, illetve bel- és igazságügyi kérdéseknél a tagállamok maradnak vezető szerepben.

A földrajzi kiterjedésnél a tagok számának növekedése nehezíti a döntéshozatalt. Ez hozza azt magával, hogy a bővülésnek együtt kellene járnia a döntéshozatali rendszer növelésével. Ennek köszönhetően az Európai Unió 2005-ben, miután 10 ország csatlakozott az Unióba, válsághelyzetbe került.

Az integráció előrehaladására Európában a XX. században a föderalista és funkcionalizmus nézetek hatottak. A föderalizmus kitűzi a végcél, és tervezi az alkotmányos lépéseket mellé. A funkcionalista a gazdasági tevékenységben hisz, és szervezeti lépésenként halad előre a végcél irányába.

Föderalizmus

A föderalisták arra törekednek, hogy egy olyan nemzetek feletti államot hozzanak létre, amely egyesít több önálló államot, ezáltal a háborúk elkerülhetőek lennének. A föderalizmus nem új gondolat, már a XVII. században megjelent ennek koncepciója. A föderációs törekvések fő érve az örök béke és a háborúk elkerülése. Részben a II. világháború után kialakult gazdasági és társadalmi válságban szükség volt egy olyan összefogó erőre, ami nem sodorja újabb háborúba Európa népeit. A föderalizmust olyan politikai rendszerként írják le, ahol világos hatalmi munkamegosztás lelhető fel a helyi, központi és regionális kormányzás között.⁵⁴

A föderalizmus előnye abban rejlik a szupranacionális államokkal szemben, hogy a központosító elvek (tekintély, alkotmányosság, biztonság.) összeegyeztethetőek a decentralizáció értékeivel (rugalmasság, helyi autonómia, szabadság). Legfőképp a föderalizmust a kis államok helyezik előtérbe, mert így tudják érvényesíteni azt az akaratukat, mivel az informális döntéshozatalnál a nagyobb államok dominanciát élveznek.

Négy alapvető követelmény szerint fogható fel az eljövendő föderatív Európa:

1. autonómnak kell maradni a tagállamoknak (szubszidiaritás elv)
2. a tagállamok közös hatóságnak vannak alávetve (törvényhozási és igazságszolgáltatási)
3. többségi elv
 - a. többség megbízatása alapján
4. polgári jogok elve.

⁵⁴ PALÁNKAI 2004. 43. p.

Funkcionalizmus

A funkcionalisták olyan irányítási rendszert kívántak létrehozni, amelyben a kisebb egységeket több (hatósági) felsőbb szerv irányítja. Az állam nem egyedüli szereplő, hanem tevékenysége a szereplők megosztott hatalmában mozog. Az érdekcsoportok, bürokratikus résztvevők tevékenysége, hatásköre nem csak a belpolitika területére korlátozódik, hanem tagállamok határain átívelően, közvetlen kapcsolatot létesítenek más csoportokkal.⁵⁵

Pénzügyi integráció

A gazdasági és monetáris unió fogalmát általában a következőképpen definiálják: az árucikkek, szolgáltatások és termelési tényezők szabad és korlátok nélküli áramlása, a közös valuta létrejötte, centralizált gazdaságpolitika. A pénzügyi integráció az integráció olyan fajtája, ahol az tagországok / országok, államok a monetáris hátrányos megkülönböztetést redukálják. A pénzügyi integráció legmagasabb foka a közös valuta bevezetése.⁵⁶

A pénzügyi integráció két komponens alkotja:

- árfolyamunió,
 - o olyan szektor, ahol tagállamok egymáshoz a valutaárfolyamokat rögzítik
- tőkepiacunió.
 - o a tőke szabadon mozoghat⁵⁷

Különböző lépcsőfokait kell megtenni ahhoz, hogy kialakuljon a pénzügyi integráció, amelyek a következők:

- a pénznemek teljes és visszafordíthatatlan átválthatósága,
- árfolyamingadozás kiküszöbölése,
- megfelelő árfolyam rögzítése,
- tőkeáramlás teljessége.

Ha a lépcsőfokokat teljesítette az állam, akkor lehetőség nyílik a közös valuta kibocsátásához és központi bank létrehozásához. A közös valutának több pozitív hozadéka van a tagországok számára, amely közül a legjelentősebb, hogy az árfolyamváltozások megszüntethetőek. Természetesen minden valuta árfolyamának meg van a maga ingadozása, de több ország egységes valutája biztonságosabb, mint egyes kis országok nemzeti pénzneme. Továbbá, előnyei közé tartoznak a nemzetközi piacokon való alacsonyabb tranzakciós költségek. A pénzügyi integrációhoz a feltételeket teljesíteni kell annak ellenére, hogy milyen az esetleges politikai akarat. Ezeknek a hiányában az ország politikai és gazdasági károkat szenvedhet. További hátrányai, hogy a monetáris autonómia elveszik és korlátozások lépnek életbe a tagországok államháztartási politikájában.

Egységes valuta

Az egységes valuta gondolata hosszú ideje ott szerepelt már az Európai Közösség programjában. A 60-as években a Warner Bizottság arra jutott, hogy a tagországoknak vállalniuk kell gazdaságaik és pénzügyeik egységesítését, amivel megőrizhetőek az integrációs folyamatok. Az euró bevezetése a világsajtóban nagy visszhangot váltott ki, miután nem volt még arra precedens, hogy több ország feladja autonómiáját ezen a téren és vállalják a közös valutát. Az euró bevezetését a Maastrichti Szerződés iktatta törvénybe. A döntést arról, hogy bevezessék az eurót, a Maastrichti Szerződés iktatta törvény. Nyilvánvaló volt, hogy a közös valuta bevezetésének gazdasági motivációja volt, illetve az európai gazdaságok fokozatos lebénulást mutattak Észak-Amerikához vagy Ázsiához képest. Kettő nagy Európai Unió projekt (SEA – EMU) kívánta a lejtőből visszahúzni a tagállamokat. Jacques Delors által kidolgozott előterjesztés az Európai Tanács és a Kormányközi Konferencia egyhangúan

⁵⁵ GAZDAG FERENC: *Európai integráció és külpolitika*. Osiris Kiadó. Budapest, 2005. 29-32. pp.

⁵⁶ T. HITIRIS.: *Az Európai Unió gazdaságtana*. Műszaki Könyvkiadó. Budapest, 1995. 130. p.

⁵⁷ T. HITIRIS 1995. 130. p.

elfogadta az EMU-tervet.⁵⁸ A projekt eredményeként a tagállamok mintegy 10 százalékos jövedelemnövekedésben reménykedhettek 10-15 éves időszakban. Azzal, hogy a közös valuta bevezetésével az Európai Unió gazdaságok belső piaca megerősödött. A létrejövő eurorégiót a világ legfontosabb egységének mondhatjuk.

Az átállás nem ment zökkenőmentesen, illetve ki kellett alakítani a jogszabályi kereteket a bevezetéshez és a későbbi használatához, amiről a Maastrichti Szerződés részletesen rendelkezik. Az Unióról szóló szerződésben megjelenik a gazdasági és monetáris unió létrehozása, amiből következik a későbbi egységes valuta bevezetése. Az Európai Valutaegységnek⁵⁹ (*European Currency Unit - ECU*) fő célja volt a megalkotásnál az árstabilitás megtartása. Egyértelmű, hogy az Európai Központi Bank által kibocsátott bankjegyek tekinthetők csak fizetőeszköznek. Az egyes tagállamok központi bankjai nevezetesen nem kapnak jogosultságot az autonóm kibocsátásra. 1988-ban az Európai Tanácsnak meg kellett hoznia azt a döntést, hogy milyen feltételekkel, részvétellel lehet elindulni az Unión belüli közös valutahasználatért. Az Európai Jegybankot ennek megfelelően időben fel kellett állítani, hogy a közös valuta, az euró bevezetése elő legyen készítve. Az áthangolásra a közös valutát a nemzeti pénznemhez hozzá kellett harmonizálni, hogy a lakosság hozzá tudjon szokni az új fizetőeszközhöz.

Az euróra való átállásnál egészen 2002. június 30-ig forgalomban maradtak a tagországok addigi nemzeti pénzneme. A Tanács 1998. december 31-én rögzítette az átváltásokat 1 euró értékben. Ezek a következők voltak:

1. táblázat: 1 euró értéke a nemzeti valutában.⁶⁰

1 euró értéke a nemzeti valutában		
BEF: 40,3399	NLG: 2,20371	ATS: 13,7603
LUF: 40,3399	IEP: 0,787564	PTE: 200,482
FIM: 5,94573	DM: 1,95583	ESP: 166,386
FFR: 6,55957	ITL: 1936,27	

Egy adott nemzeti valutát csak két lépésben lehetett átváltani egy más tagállam valutájára. A konverzió két lépésben történik: a) a valutaösszeget euróban fejezik ki, b) az euróösszeget a rögzített arányon konvertálják a kívánt valutánemre. A Bizottság kialakított egy magatartási kódexet elaborálni azért, hogy ne okozzon többletköltségeket a lakosságnak és a vállalkozásoknak. A legfontosabb kötelezettségek: a bankok költségmentesen váltás át az átutalt összegeket a nemzeti valutáról euróra, illetve euróról nemzeti valutára az ideiglenes időszakban. A nemzeti valuta végleges kivonásakor a bankok ne számoljanak fel plusz költségeket a különböző számlák euróra átváltásánál, az euróban, illetőleg nemzeti valutában végzett banki szolgáltatások díjtétele egyezzen meg. Ez a bankjegyek és az érmék átváltására egyaránt vonatkozik.

Adóharmonizáció

Az adóharmonizáció tekintetében a kereskedelmi akadályok lebontása nem járt azzal, hogy egyenlő és tökéletes versenyviszonyok jöttek létre. Nagyon nehezen szüntethető meg a tagországok eltérő adózási rendszere. Különböző kategóriák vannak, hogy milyen szempontok szerint adóznak a tagállamok. 1. mit adóztatnak meg (adóalapok), 2. mekkora az adó összege (Magyarországon lévő adó, ami a legmagasabb az Európai Unióban nem lesz azonos vagy

⁵⁸ LŐRINCÉNÉ ISTVÁNNFY HAJNA: *Pénzügyi integráció Európában*. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft. Budapest, 2001. 387-390. pp.

⁵⁹ HANSPETER K. SCHELLER: Az Európai Központi Bank. <http://files.virag-maitz4.webnode.sk/200000006-c9aadca55/Az%20Európai%20Központi%20Bank.pdf> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 21.)

⁶⁰ LŐRINCÉNÉ 2001. 396. p.

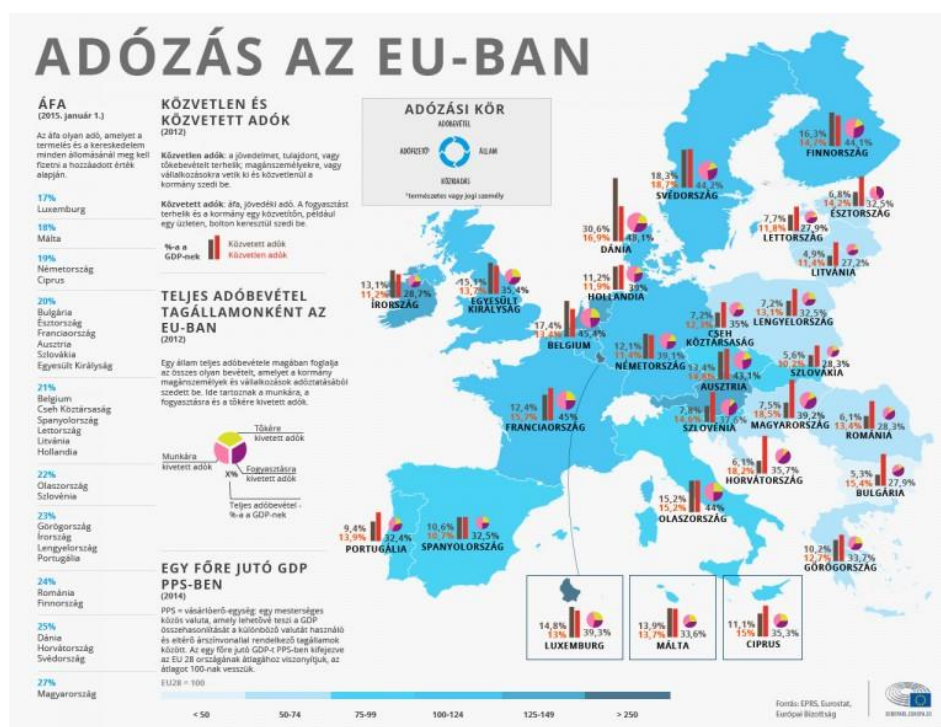
legalábbis egymáshoz közel lévő érték egy spanyolországi vagy németországi adóösszeggel - adókulcsok), 3. milyen jellegű adót vetnek ki (adótípusok).⁶¹

Az adóharmonizáció célja, hogy megpróbálja az adózási rendszereket összehangba hozni, az interakciókat olyan szinten kiegyenlíteni, hogy végbemenjen az integráció és a gazdasági növekedés. A tagországtól függ, hogy milyen szinten szeretné az adózáspolitikáját megváltoztatni. Amikor a szabadkereskedelmi övezetekben a vámokat eltörlik, akkor szükség van egy minimális adóharmonizációra. Jelenleg is célja az Európai Uniónak, hogy a tagállamok között biztosítsa, hogy az egyes nemzeti adópolitikák ne gyakoroljanak káros hatást más tagállamok vagy az EU belső piacának adópolitikájára.⁶²

Az Európai Unió szemmel tartja azt is, hogy elkerülje az agresszív adótervezést, elősegítse az adózás átláthatóságát, és a legfontosabb, hogy a vállalkozások számára egyenlő versenyfeltételeket teremtsen és ezért arra vonatkozó javaslatokat dolgoz ki. A pénzmosást, adókikerülést és adókijátszást az Európai Unió jogok szigorúan büntetik, éppúgy, mint az egyes tagállamok saját törvényei.

Érdekesség, hogy a személyi jövedelemadót illetően a Római Szerződésben az általános diszkrimináció tiltó szabálya az irányadó. A probléma az, hogy a tagállamok különbséget tesznek külföldi és belföldi adózók között, ami azt jelenti, hogy a külföldiek több adóalapcsökkentő lehetőséget nem vehetnek igénybe, illetve magas adóelőleget vonnak el.⁶³

A következő ábrán látható, hogy az Európai Unióban három területen, hogyan adóztatnak az államok. Az infografika az adóelvonásokat és adócsoportok eloszlását is mutatja.

V. Magyarország

Belépés

A több évig tartó belépési tárgyalások lezárulta után Magyarország az Európai Unióval csatlakozási szerződést írt alá 2003. áprilisában, Athénban. Magyarország az Európai Unióba 2004. május elsejével lépett be, rajta kívül még 9 másik országgal együtt. Az előzetes belépést megelőzően egy népszavazáson kérdezték meg a lakosságot, ami 2003. április 12-én került megrendezésre.⁶⁵ A választópolgárok 45,62 százaléka vett részt és igen magas 83,76 százalékos aránnyal támogatták a belépést.

Integráció

A magyar gazdaság uniós integrálódása jelentett egyszerre könnyű és nehéz feladatot. Először is tisztázni kell, hogy Magyarország a kommunista, keleti blokk országai közé tartozott, ami miatt kimondatlanul, de meg volt bélyegezve a többi környező országgal együtt. Gazdaságilag és társadalmilag is le volt maradva a nyugat-európai országokhoz képest. Az Európai Unió és a magas jövedelmű országok egyfajta homogén életszínvonal-célként lebegnek a magyar emberek szeme és a vállalkozások szeme előtt. Erőteljes felzárkózás az ezredforduló idején volt megfigyelhető illetve 2010 után. A stagnálás meglehetősen sokáig állt fent a csatlakozást követően annak ellenére, hogy rengeteg uniós támogatás folyt be az államháztartásba. Ennek oka a hibás, főleg korábbi gazdaságpolitikai döntések. A többi országhoz képest visszaesett a csatlakozást követően a magyar gazdaság, amely egyfajta negatív tapasztalatot jelentett.

Összehasonlítás

A következőkben néhány adat segítségével szeretném összehasonlítani Magyarországot Csehországgal. Csehország a 2018-as uniós költségvetés vonatkozásában 4,123 milliárd eurót kapott, és 1,720 milliárd eurót fizetett be összesen a költségvetésbe.⁶⁶ Magyarország 6,298 milliárd eurót vett ki a közös kasszából, és csupán 1,076 milliárd eurót fizetett be. Levonva a következtetést az adatokból lehet látni, hogy Magyarország közel feleannyi támogatást kap, mint V4 társa, Csehország, ennek ellenére a magyar gazdaság nem olyan élénken és intenzíven fejlődik, ahogy azt a támogatás mértékéből le lehetne szűrni.⁶⁷

Az infláció kérdése a két ország között jelentősen eltér. Magyarországon 2020. januárjában a fogyasztási árak 4,7 százalékkal emelkedtek az előző évhez képest, illetve az üzemanyag, alkoholos italok, dohánytermékek és az élelmiszerek ára is számottevően gyarapodott.⁶⁸ Ezáltal nem teljesült a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény.⁶⁹ Csehországban sem javult az infláció mértéke. A Cseh Statisztikai Hivatal 2020. januárjában kiadott közleménye szerint ⁷⁰3,6

⁶⁵ ANTALÓCZY KATALIN – SASS MAGDOLNA: Befektetésösztönözés és Magyarország csatlakozása az Európai Unióhoz. GKI Gazdaságkutató Zrt. Budapest, 2003. 4-28. pp.

https://www.researchgate.net/profile/Magdolna_Sass/publication/267388241_Befektetesosztonzes_es_Magyarorszag_csatlakozasa_az_Europai_Uniohoz/links/54b635da0cf2318f0f9a2242/Befektetesoesztonzes-es-Magyarorszag-csatlakozasa-az-Europai-Uniohoz.pdf (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 21.)

⁶⁶ https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/czechia_hu (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 15.)

⁶⁷ https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/hungary_hu (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 15.)

⁶⁸ <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/far/far2001.html> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 21.)

⁶⁹ 2001. évi LVIII. törvény a Magyar Nemzeti Bankról (MNB) szóló törvény 3. §. -a

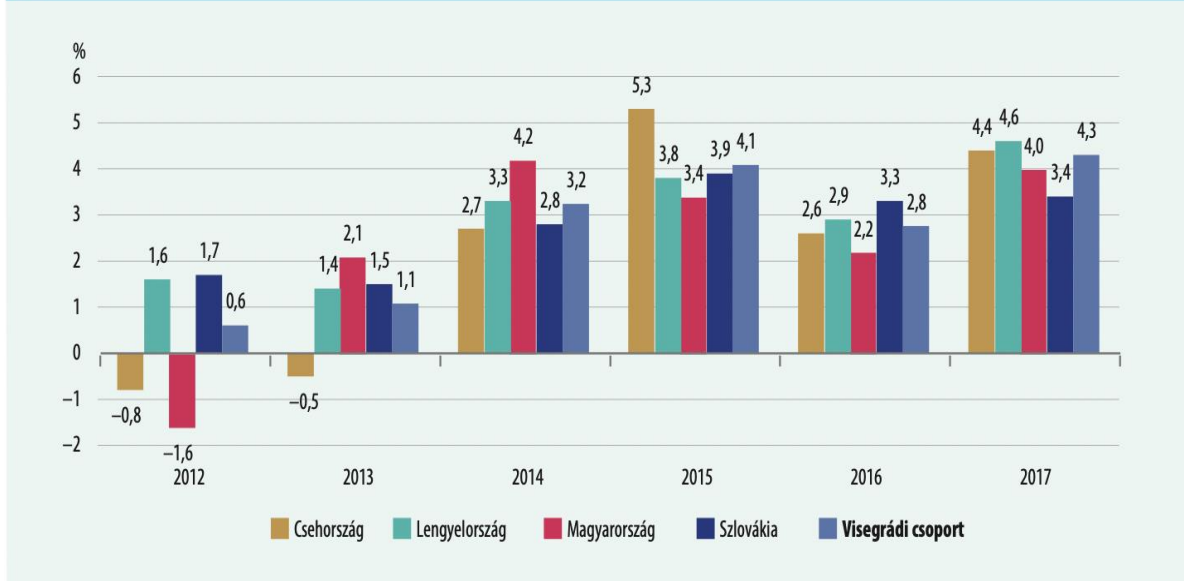
⁷⁰ https://www.czso.cz/csu/czso/inflation_consumer_prices_ekon (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 21.)

százalékos az infláció az előző évhez képest. Szintén jelentősen drágult az élelmiszer, a szeszes italok ára. Ezt az okozta, hogy az alkoholos italokat magasabb adósávba tették. A decemberi inflációs adatok miatt a cseh jegybank megemelte a kamatot, ami a cseh korona javára kedvezett. A GDP-jük is lassult az év elején, ennek ellenére megállják a helyüket a kereskedelmi piacon. Magyarország esetében forint sok esetben külső vagy belső tényezők nélkül is inflálódott, amire a Magyar Nemzeti Bank nem fordított figyelmet, nem tett lépéseket ennek megoldására.⁷¹

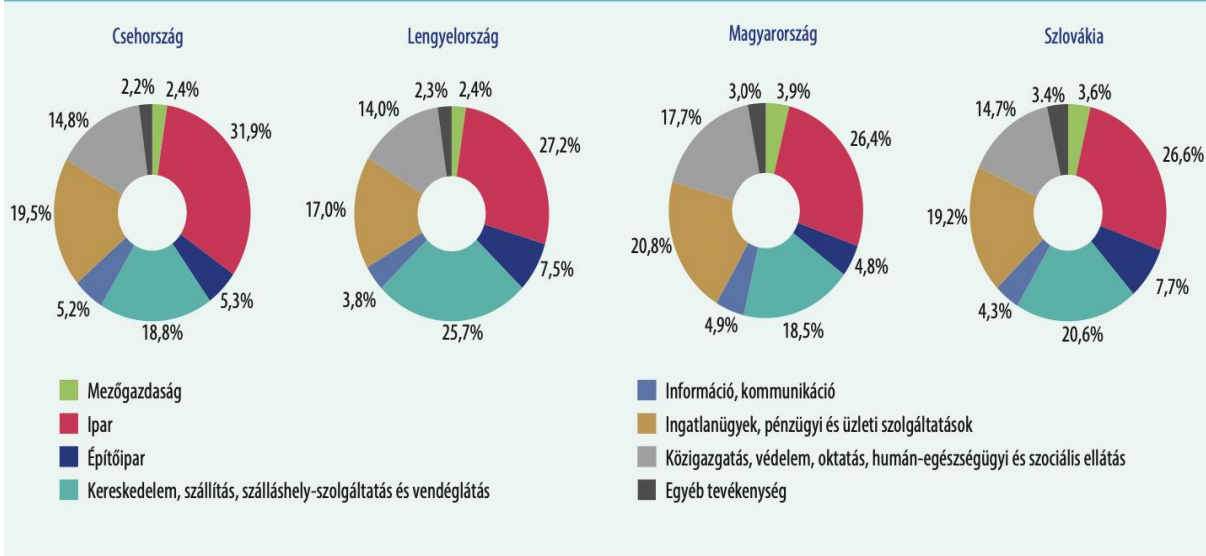
A két közép-európai ország szoros gazdasági, mindennapi életbeli kapcsolatokkal bír. A fent említett eltérések mellett, több hasonlóság is meghúzódik a két ország között. A Központi Statisztikai Hivatal ábráival szeretném szemléltetni, hogy hasonlóan teljesít a két posztkommunista ország.

⁷¹ <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20200214/a-cseheknel-is-nagyon-meglodult-az-inflacio-415883>(Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2020. 11. 21.)

A bruttó hazai termék (GDP) volumene (éves változás)

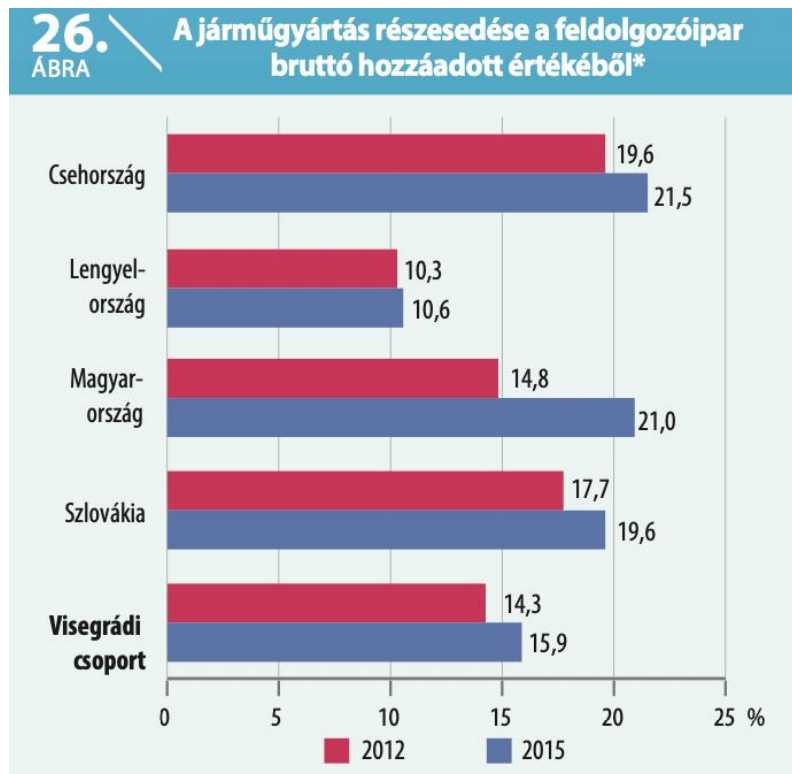
3. ábra: A bruttó hazai termék (GDP) volumene (éves változás)⁷²

A bruttó hozzáadott érték megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint, 2017

4. ábra: A bruttó hozzáadott érték megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint, 2017⁷³

⁷² Központi Statisztikai Hivatal: V4 – A visegrádi együttműködés országainak főbb mutatói. 2018. 27. p. https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/v4_fobbadatok.pdf (Az internetes forrás utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2021. 04. 23.)

⁷³ Központi Statisztikai Hivatal: V4 – A visegrádi együttműködés országainak főbb mutatói. 2018. 29. p. https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/v4_fobbadatok.pdf (Az internetes forrás utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2021. 04. 23.)

5. ábra: A járműgyártás részesedése a feldolgozóipar bruttó hozzáadott értékéből⁷⁴

Az grafikonokból látható, hogy Csehország és Magyarország aránylag egymás mellett halad. A bruttó hazai termék (GDP) volumene 2012-től 2017-ig hasonló megoszlásban gyarapodott, kivéve 2013-ban, amikor Magyarország a -1,6-ról 2,1-re tudott felkúszni, azonban Csehország negatív tartományban maradt. A bruttó hozzáadott érték megoszlása nemzetgazdasági ágak szerinti ábrán is jól látható a két állam közötti egyformaság. Közép-Európa az utóbbi években leginkább az olcsó munkaerő miatt vált stratégiaileg fontos szereplővé a járműgyártás területén. Ennek hatására az autóipar máig kulcsfontosságú szerepet tölt be a munkaerőpiacon, így ezekben az országokban az autógyártók és beszállítók a gazdasági növekedés fontos szereplőivé váltak, ami jól látható a két ország kimagasló adatain.

A magyar-cseh kapcsolatokat nem csak a szoros kétoldalú politikai, gazdasági kötődések jellemzik, hanem a közös részvétel is a regionális és multilaterális együttműködés különböző formáiban. Csehországot jogosan nevezhetjük tiszteletbeli szomszédunknak, jó partnerünknek és fontos szövetségesünknek a NATO-ban, az Európai Unióban és a Visegrádi Együttműködésben.

VI. Közvélemény-kutatás

A közvélemény-kutatás célja

A tanulmányom keretein belül közvélemény-kutatást indítottam azzal kapcsolatban, hogy milyen az Európai Unió megítélése a fiatalok körében. Véleményem szerint az Európai Unió egy egészen jól kidolgozott konstrukció, viszont a sok különböző nemzeti érdek miatt kezd bomlani az egység. A környezetemben és a médiában több különböző, eltérő állásponttal

⁷⁴ Központi Statisztikai Hivatal: V4 – A visegrádi együttműködés országainak főbb mutatói. 2018. 31. p. https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/v4_fobbadatok.pdf (Az internetes forrás utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2021. 04. 23.)

találkozok a mindennapokban, és ezért is tarottam célszerűnek felmérni azt, hogy az emberek mennyire ismerik, hogyan vélekednek az Unióról és annak működéséről.

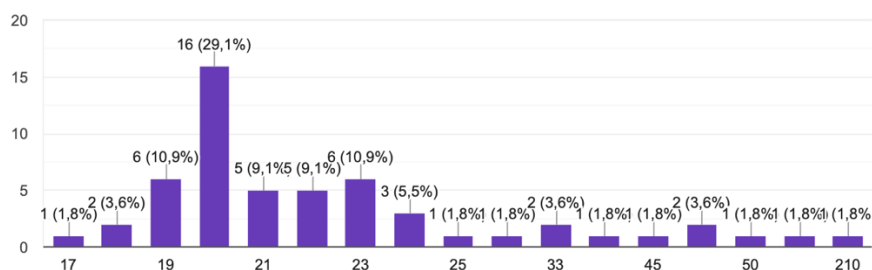
A kutatási eredmények

Az áprilisban közzétett közvélemény-kutatás során 55 ember töltötte ki egy 23 kérdésből álló tesztet, helyesebben mondva az 55 megkérdezett személy 8 általános és 15 a témával kapcsolatos kérdésre adott választ. A kitöltők 63,6%-a nő, és 36,4% férfi volt. Ez abból a szempontból is érdekes lehet, hogy nemeként a nők nagyobb hajlandósággal töltötték ki a kérdőívet. A kitöltők 69,1%-a az intézmény típus kérdésére vonatkozóan az „egyetemen” választ adta meg, illetve a kitöltők 14,5%-a a „dolgozó” választ jelölte meg. Itt már a képzettségi háttérre irányuló kutatási kérdésekre is választ kaphatunk.

A 6-os képen láthatjuk, hogy a kitöltők nagy része 18-24 év közötti fiatal volt. Ezek a válaszolók a kitöltők 78,2%-át adják. A hetes képből pedig az is kiderül, hogy a kitöltők 41,8%-a megyei jogú városban él, 21,8%-a városban és 20%-a pedig községben él.

Hány éves vagy?

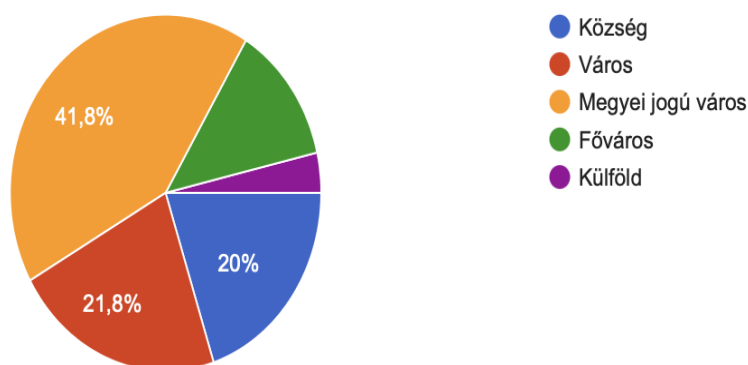
55 válasz

6. ábra: Az online kérdőív kitöltők korösszetétele (Google Űrlapok diagram, amely a Saját online kérdőív adatai alapján készült)

Hol élsz?

55 válasz

7. ábra: A kitöltők lakóhelyének megoszlási aránya (Google Űrlapok diagram, amely a Saját online kérdőív adatai alapján készült)

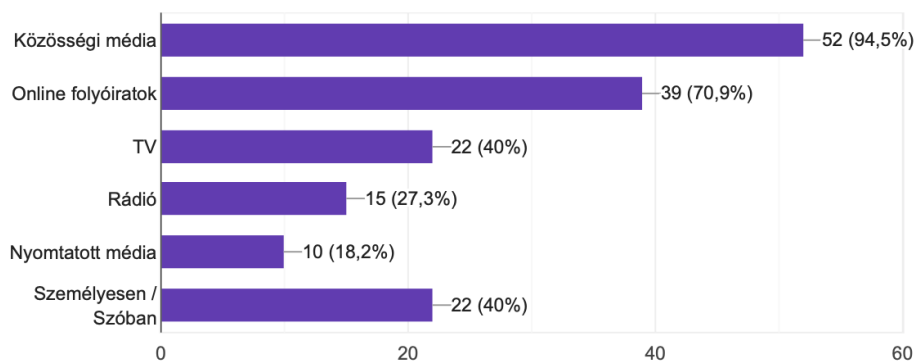
Az online kérdőívben a kitöltők 63,6%-a válaszolt igennel arra a kérdésre, hogy a szüleivel él-e vagy nem. Itt ezzel a mamahotel kifejezésre lehet utalni. Egyre jellemzőbb napjainkban a

jelenség, hogy számos fiatal sokkal később hagyja el a szülői házat, mint régebben, vagy el sem hagyja. Felnőtt koruk elején a szüleik tartják el őket.

A felmérés során meglepő volt, hogy minden megkérdezett használja a közösségi médiát és az arra irányuló kérdésre, hogy „Hol tájékozódsz a napi hírekről”, a válaszadók 94,5%-a jelölte be többet között a közösségi médiát. Ez negatív jelentőséget hordoz magában, mert az emberek számottevő része megbízik a Facebookon feltűnő hírfolyamokban, amelyek lehetnek bűlvárlapok is (Blikk, Ripost stb.). Ez azzal jár, hogy az emberek könnyen befolyásolhatóvá válnak, könnyebben el fognak hinni egy hamis hírt, amivel pánikot is kelthet a közvetlen környezetükben. A nyolcas ábrán a további válaszlehetőségeket is meg lehet tekinteni, ahol nagy számban a kitöltők az online folyóiratokat is bejelölték. Részemről meglepő volt ismételtén, hogy a válaszadók 40%-a személyesen, szóban, a közvetlen környezetükből is tájékozódik a napi hírekről. Ez azt idézheti elő, hogy az emberek között hamar elterjedhet egy megalapozatlan hír. Ennek az az oka, hogyha egy bizalmi embertől hallunk különböző híreket, információkat, azokat hamarabb elhiszük neki, mintha azt az interneten olvastuk volna, vagy a rádióban hallottuk volna.

Hol tájékozódsz a napi hírekről?

55 válasz

8. ábra: A kitöltők hírekről való tájékozódási aránya (Google Űrlapok diagram, amely a Saját online kérdőív adatai alapján készült)

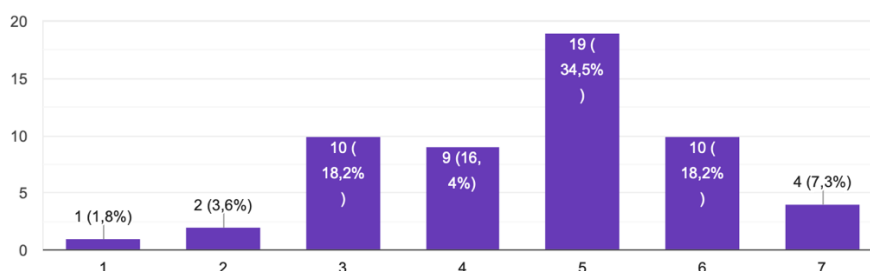
Az online kérdőív speciális, a témával kapcsolatos kérdései sok különböző véleményt, álláspontot mutatnak. Az első kérdés, amely a kitöltők tájékozottságára mutat rá az Európai Unióval kapcsolatban, a kitöltők 49,1%-a többnyire foglalkozik az uniós hírekkel, döntésekkel. Ez azt mutatja, hogy sok olyan tartalommal találkozunk, ami az Unióval foglalkozik. Tájékozódunk, hogy minél szélesebb körű, informatívabb véleményt tudjanak alkotni a mindennapokban, hiszen az Európai Unió a hétköznapijaink részét képezi, befolyással van ránk, hogy hogyan döntenek a megválasztott Európai Parlamenti képviselőink, a kormányunk.

A közvélemény-kutatásban a bürokráciával kapcsolatban tettem fel kérdést, ahol a megkérdezettek 81,8%-a szerint az Európai Unió bürokratikus. Véleményem szerint is az Unió abban az értelemben bürokratikus, hogyha egy magánszemély kimerítette a nemzeti bíróság összes jogorvoslati lehetőségét, akkor ezután tud fordulni az Európai Unió Bíróságához, ahol további éveket kell neki várni, ahol lehet, hogy hasonló határozatot, eredményt kap, mint a hazai bíróságon. Ezzel értelmét veszti az Unió Bíróság. Az Unión belül máshogyan vélekednek erről: Az értékekért és az átláthatóságért felelős bizottsági alelnök, Vera Jourová azt a kijelentést tette, hogy a bürokrácia a tagállamokból ered. Mindkét érvek van alapja, így azért kell dolgozni, hogy a bürokratikus rendszert lebontassuk és egy egységes, gyorsan működő, reagáló szupranacionális szervezetet hozhassunk létre.

A 9-es ábrán az Európai Unió irányvonalával kapcsolatban tettem fel kérdést. A kitöltők 34,5%-a a közepesnél jobb irányt jelölte meg. A kitöltők között 9 válaszoló volt az, akik szerint semleges az Unió irányvonala, tehát se negatív, se pozitív irányba nem haladnak a politikai, gazdasági, társadalmi célok. Egy kitöltő szerint egyértelműen negatív, 4 kitöltő szerint egyértelműen pozitív irányba halad az Unió. Az irányvonalat együttesen az államok hozzák létre, így a mi országunk is kiveszi a részét abból, hogy milyen irányba halad az Európai Unió.

Véleményed szerint az Európai Unió milyen irányba tart?

55 válasz

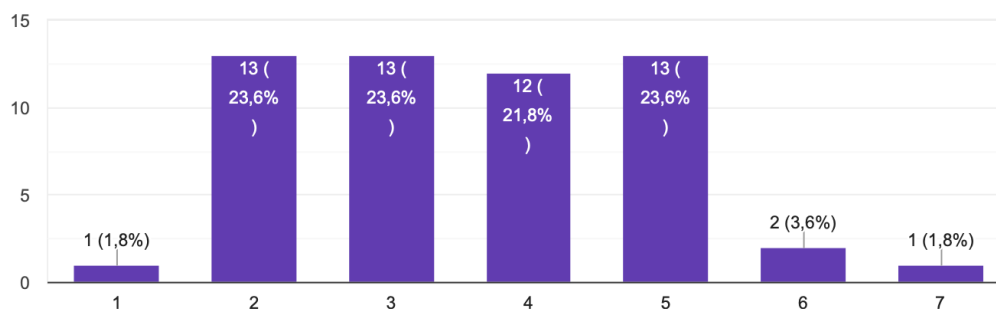
9. ábra: Európai Unió milyen irányba tart? (Google Űrlapok diagram, amely a Saját online kérdőív adatai alapján készült)

A 28 (már jelenleg 27) nemzet és a hatásukkal foglalkozó kérdés alapján sok azonos vélemény született. A megkérdezettek azt fogalmazták meg többségében, hogy a sokféleség egy megőrzendő kincs, az Unió a nemzetek és kultúrák csodálatos közössége, de a sokféleség a kohézióra negatív hatással van. Szeretnék 1-2 hosszabb, véleménykifejtős kérdést idézni: „Nyilván közre játszik ez a nagyfokú sokféleség és fregmentáltság abban, ahogy kialakult az Unió döntéshozatali mechanizmusa (pl. gondolok itt az államok vétőjogára), ami igazán lelassítja és bürokratizálja a működést. Viszont azt sem lehet mondani, hogy ez olyan negatív dolog lenne, hiszen ennek van egy egyfajta egységesítő hatása is, mivel a legfontosabb döntések a 27 tagállam beleegyezésével tud csak létrejönni, így sokkal nehezebb is megosztani az európai társadalmat.” Egy másik kitöltő véleménye: „Szerintem ez csak jót jelenthet. Így több különböző kultúra véleménye is meg tud jelenni. Így bár több lehet a konfliktus, mégis hasznos lehet, ha nem egy teljesen homogén csoport dönt a vitás kérdésekben.”

A következő kérdésben az OLAF (Európai Csaláselleni Hivatal) hatékonyságáról kérdeztem meg a kitöltőket, ahol nagyon eltérő álláspontok születtek. A 10-es ábrán látható, hogy a megkérdezettek 92,6%-a a 2-es és az 5-ös skálapontot jelölték meg, ami az egyértelműen negatív és a semleges véleményt képviselik.

Véleményed szerint az OLAF (Európai Csaláselleni Hivatal) mennyire hatékony?

55 válasz

10. ábra: OLAF hatékonysága (Google Űrlapok diagram, amely a Saját online kérdőív adatai alapján készült)

Az utóbbi időben Európa-szerte tevékenykedett az Európai Csaláselleni Hivatal. A médiából lehet ismerős az OLAF, mert 2018-ban az Elios-ügytől volt hangos a média. A Hivatal által készített jelentés szerint a magyar közvilágítási piacon tevékenykedő cég, az uniós pályázati visszaélések vizsgálata során költségvetési csalás, illetve szervezett bűnözés esetét gyanították, ezért kérték a magyar hatóságokat, hogy vizsgálják ki az ügyet. Emellett Szlovákiában esetében azt állapította meg az OLAF jelentések alapján, hogy Szlovákia lett Európa adócsalója.⁷⁵ Minden országot vizsgál a Csaláselleni Hivatal, hogy kevesebb visszaélés történjen a kifizetett Európai Uniós pénzekkel.

A következő kérdésben a kitöltőket arról kérdeztem meg, hogy mit gondolnak, mennyire fontos, hogy az Unió olyan nemzetközi szerződéseket kössön, ami a legtöbb tagállam számára előnyös. A válaszadók 80%-a a 6-os és a 7-es skálapontot jelölték meg, ezzel azt mutatva, hogy számukra fontos az előnyös nemzetközi szerződések megkötése.

A 11-es ábrán látható, hogy a válaszadók a Brexitről (Egyesült Királyság kilépése) és a kialakuló Dexitről (Németország kilépése) fejthették ki a véleményüket. A kérdésre válaszolók jelentős része nem hallott még a Dexitről. Egy válaszadó a következő fogalmazta meg Németország kilépéséről: „Németország kilépése súlyos következményekkel fenyegetne, a legerősebb gazdaság benne.” Másik válaszoló pedig a következő véleményt fogalmazta meg: „A „Dexit”-et nem tudom komolyan venni. Gondolom ez az AfD választási kampánya miatt kérdés. Nyugat Európában minden országban van olyan párt amelyik felveszi a választási programjába az EU-s kilépést vagy legalábbis egy népszavazást erről (ami nem baj, sőt, jót tesz a demokráciának) de ezek a társadalmak túlnyomó részben EU pártiak. Hollandiában a harmadik legerősebb párt szintén EU-szkeptikus, de ha az ország egészét nézzük, ezeknek a kezdeményezéseknek a támogatása marginális. Hollandiában és - ez esetben - Németországban is.” Mindkét állásfoglalásban azonos, hogy nem támogatják a kilépést és negatív hangvételű lenne Németország kilépése. A Brexit kapcsán eltérő vélemények fogalmazódtak meg: „A Brexit egy új korszakba léptette a politikát. Sajnálom hogy kiléptek, de nem is szabadott volna belepniük.” Egy másik kitöltő szerint: „a Brexit valahol jogos volt, de a hosszútávú hatások ismeretében hiányában jobbnak tartom tartózkodni a véleményformálástól, az idő majd igazolja őket, vagy épp nem” Egy másik, az integrációt támogató fiatal szerint: „Mint az európai integrációt támogató fiatal, nem támogatom egyik eu-s állam kilépését sem. Viszont az angoloknál kicsit más a helyzet. Ők mindig is különutas politikát és világméretű képviseletet a kontinenshez képest. Ez főként a történelemük miatt is van így. Tehát a Brexit nem lepett meg.” Azt a következtetés tudom levonni az elmondott véleményekből, hogy az integrációt támogató kitöltők szerint negatív hatású az, hogy az Egyesült Királyság kilépett az Európai Unióból, de nem lepte meg őket, hogy a népszavazáson a távozásra voksolnak a választópolgárok. Véleményem szerint egy hasonló gazdasági fejlettségű ország kilépése erősen veszélyeztetné a hosszú évtizedek alatt kialakult egységet, ami káros lenne a törekény európai egyensúlyra.

A következő kérdésben Magyarország kilépéséről tettem fel eldöntendő kérdést, ahol a válaszadók 85,5%-a nemmel választott. Magyarországon az euroszkepticizmust nem örvend nagy támogatottságnak, és a fiatalok körében tapasztalatom szerint az Európai Unió jótékony hatással van országunkra, ezért egy esetleges kilépés megrázná a magyar gazdaságot, a társadalmi, politikai életet.

A kérdések között megkérdeztem azt is, hogy hogyan viszonyul Magyarország Kormánya az Európai Unióhoz. A kitöltők meghatározó része negatívan beszélt erről a viszonyról. Több

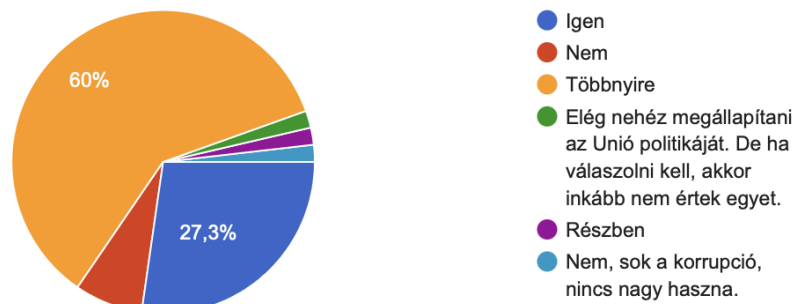
⁷⁵ CZÍMER GÁBOR: *Úgy tűnik, Szlovákia lett Európa adócsalója.* 2020. <https://uj szo.com/kozelet/ugy-tunik-szlovakia-lett-europa-adocsalója> (Az internetes forrás utolsó látogatásának és ellenőrzésének időpontja: 2021. 04. 24.)

válaszadó a „gyűlölet propaganda”, „ellenségkép”, „unszimpatia”, „Soros és Brüsszel plakátok” kifejezésekkel, szavakkal érveltek a véleményük mellett. Az elmúlt 10 évben évről évre euroszkeptikusabb lett a magyar kormány. Az európai intézményeket és a magyar jogállamiság lebontását bíráló szereplőket a magyar nemzet ellenségeként ábrázolják. Orbán Viktor migrációs álláspontja a kormányzati propagandában előtérben van, amely hozzájárul a magyar lakosság euroszkeptikus vélekedéséhez.

A 11-es ábrán látható, hogy a kitöltők többsége többnyire egyetért az Európai Unió politikájával. Az Európai Unió politikáját közösen a tagállamok határozzák meg, illetve azok a pártcsaládok, amelyekbe a megválasztott Európai Parlamenti képviselők kerülnek ideológia alapon vagy a közös cél miatt. A válaszadók 27,3%-a teljes mértékben egyet ért az Unió politikájával. Érkezett válasz az „egyéb” lehetőséghez: „Elég nehéz megállapítani az Unió politikáját. De ha válaszolni kell, akkor inkább nem értek egyet”, „Nem, sok a korrupció, nincs nagy haszna.”

Az Európai Unió politikájával egyetértesz?

55 válasz

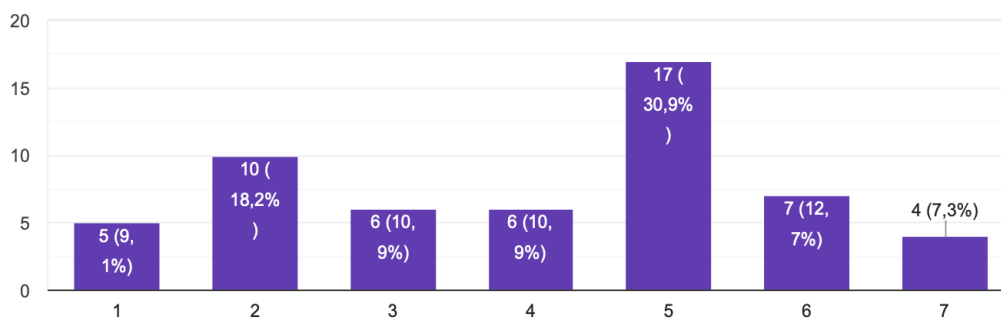
11. ábra: A kitöltők válaszai az Európai Unió politikájával kapcsolatban (Google Űrlapok diagram, amely a Saját online kérdőív adatai alapján készült)

A következő kérdésben a megkérdezettek fele-fele arányban válaszoltak arra, hogy az Európai Unió maradjon meg gazdasági szövetségnek. 52,7%-a igennel válaszolt, 47,3%a nemmel válaszolt. Az a gondolat, hogy az Európai Unió egy gazdasági szövetségnek maradna meg, sok pozitív hatással és előnnyel bírna, viszont véleményem szerint ugyanennyi negatív hatása és hátránya lenne. A gazdasági szövetség nem tudna egy kialakuló háborús konfliktust megakadályozni, sőt még elő is tudná azt idézni. Ha a gazdasági szövetségre gondolunk, akkor egy ilyen szervezet volt az Európai Gazdasági Közösség. 1957-ben a római szerződéssel hozta létre az ESZAK-ot létrehozó hat állam. Az Európai Unió előd szervezeteként ismerjük.

A 12-es ábrán látható, hogy a kitöltők 30,9%-a szerint többnyire jól viselné, ha Magyarország bevezetné az eurót, és ezzel csatlakoznánk az euróövezethez. Magyarország Kormánya már évek óta az euró bevezetésén gondolkodik, de egyelőre amellet érvel, hogy maradjon a nemzeti valuta. Egy országos felmérésből kiderül, amely hasonlóságokat mutat az általam felmérték között, hogy a magyar társadalom fele, 51% támogatná az euró bevezetését, és 37%-a viszont elutasítja, a nemválaszolók és bizonytalanok aránya 12%.

Véleményed szerint a magyarországi gazdaság hogyan viselné, ha az eurót bevezetnék?

55 válasz

12. ábra: Euró bevezetésének hatása a magyar gazdaság tekintetében (Google Űrlapok diagram, amely a Saját online kérdőív adatai alapján készült)

Annak érdekében, hogy megtudjam, milyen véleményt alkotnak a kitöltők arról, hogy az utóbbi években a bíráló kormányzati hangok, hogyan befolyásolták az átlagos magyar ember gondolkodását, rövid válaszadást adtam meg az űrlap szerkesztésénél. Az online kérdőívben a következőket írták le a megkérdezettek:

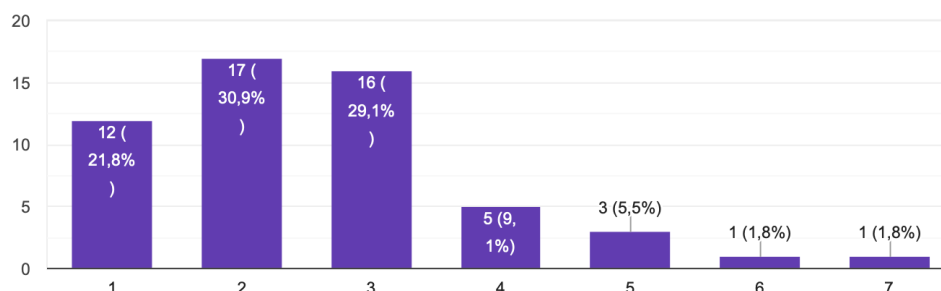
- „ellenségeskedőbbé, polarizáltabbá tették”
- „Valószínűleg akik tájékozatlanabb voltak, azokat a saját véleményük felé irányították.”
- „Nőtt az euroszeptikusok száma”
- „Ez egészen korosztályfüggő. Minél idősebb valaki annál inkább, mivel a Kormány túlsúlyban uralja a médiát, mást meg nem igazán hallanak, mint a tévét. Tapasztalataim szerint a fiatalok többsége jobban odafigyel arra, hogy többféle platformról tájékozódjon”
- „A megvezethető réteget a kormány ellen fordította az ellenzék a közösségi médián keresztül. Az idősebb generáció megvezethető rétegét pedig befolyásolja a kormány hangja, általában negatív irányba.”

A legtöbb kitöltő azt a véleményt fogalmazta meg, hogy a magyar kormány az átlagos ember gondolkodását negatív irányba befolyásolta. A kormánypropaganda miatt nőtt az euroszeptikusok száma, és a bizalmatlanság növekedett az Európai Unióval szemben.

Az utolsó előtti kérdésben a válaszadók több mint 50%-a szerint az Európai Unió tagállamai egyértelműen negatívan kezelték a koronavírus-járványt. A 13-as ábrán észrevehető, hogy csekély százaléka volt a kitöltőknek, akik egyértelműen pozitív választ adtak. A járványkezelés az legtöbb európai országban a lakosság szerint megbukott, megrendült a bizalmuk az Európai Unióban és az országuk kormányában. A koronavírusjárvány miatt a gazdasági válság is felélénkült, a nemzetállamok gyorsan és hatékonyan próbáltak cselekedni eszközbeszerzés, a korlátozások, a különböző intézkedések tekintetében. Véleményem szerint az államok és az Unió is igyekezett a járványt megfékezni, kordában tartani korlátozó intézkedéssel, gazdasági támogatásokkal. A vakcina beszerzések, majd az oltások elindítása után az uniós országok megállapodtak egy digitális zöldigazolványról, amely megkönnyíti a jövőben a biztonságos és szabad mozgást a járvány alatt, és igazolja, hogy az érintett személy megkapta a védőoltást. A tagállamok és az Európai Unió együttműködik, hogy visszaszorítsák a vírus terjedését.

Véleményed szerint az Európai Unió tagállamai egységesen kezelték a koronavírus-járványt?

55 válasz

13. ábra: Koronavírus-járvány kezelése (Google Űrlapok diagram, amely a Saját online kérdőív adatai alapján készült)

Az utolsó kérdés a kitöltőkben az egyéb gondolat kifejtésére szolgál, megoszthatták további véleményüket, gondolataikat, történetüket, ezzel is segítve a kutatómunka eredményességét. A kérdőívre kapott válaszok többsége a kutatás sikerességéhez hozzájárult. A kérdésekre egy részére negatív válaszok érkeztek, melyek a kormány politikájával, vagy az Európai Unió politikájával, tevékenységével volt kapcsolatos, így ezek a probléma felismeréséhez és pontos definiálásához vezethetnek. Más részről pedig pozitív válaszok érkeztek, ezek a válaszok a népszavazásra, euró bevezetésre, szerződészkötésre irányult.

VII. Befejezés

Az Európai Unió történetét és kialakulását a II. világháború jelentős mértékben befolyásolta, mert emiatt tudott kialakulni az a fajta egységesítés, amely ma már magától értetődő. Az évtizedek során aláírt, megvitatott egyezmények és szerződések arra is rámutattak, hogy több akadályt kell leküzdeni ahhoz, hogy egy olyan Európai Unió alakulhasson ki, amelyben a tagállamok között felmerült problémákat a leghumánusabban és legcélravezetőbben lehessen kezelni. A migrációs válság, amely ma is sok problémát vet fel és konfliktusokat szül az Európai Unión belül, megoldatlannak tűnik és a bürokratikus Unió sajnos nem tud megbirkózni vele.

Az intézményrendszert megvizsgálva egyértelművé válik, hogy a felsőbb szervek működése rendkívül összetett. A gazdasági integráció megvalósítása számos akadályba ütközött, és még ma sem tökéletes. A nem vámjellegű korlátok leépítése különösen sok nehézséget jelentett, ezenkívül a közös költségvetés meghatározása problémát jelent ma is a GNI 1%-át lényegesen meghaladó befizető tagállamokkal. Az integráció jelentős támogatást ad a pénzügyi nehézségekkel küzdő tagállamok részére, ezek a tagállamok felkérhetik a központi bankot, hogy finanszírozzák a deficitjüket, bár ez inflációt idézhet elő. Továbbá a közös valutaövezet sem nehézségektől mentes. Különböző helyzetű országokkal találjuk szembe magunkat, így egyetlen monetáris hatóság nem tud minden egyes sajátosságra hatékonyan reagálni.

Az összehasonlításból kiderül, hogy Magyarország hiába kap több uniós forrást és fizet be kevesebbet a közös kasszába, mint Csehország, a magyar gazdaság és annak fejlettsége mégsem éri el a cseh mutatókat. Az infláció azonos mértékben alakul, viszont az okai eltérőek.

A közvélemény-kutatásból kiderült, hogy a fiatalok többségében foglalkoznak az Európai Unióval, és számon tartják azt, hogy milyen irányba halad az Unió politikája. A kutatásból kiderült, hogy a kitöltők többsége nem ért egyet azzal, ahogyan Magyarország Kormánya az Unió kapcsolatát ápolja. A válaszadók csaknem 50% -a szerint ha bevezetnénk az eurót, az

jótékony hatással lenne a magyar gazdaságra. Ebből azt a következtetést vonhatom le, hogy a fiatalok többsége nem ismeri eléggé a közös valuta kormány általi bevezetésének az ország gazdaságára gyakorolt hatását. A válaszadók konstruktívan és időt rászánva válaszoltak a kérdőívben feltett kérdésekre, ezzel is releváns képet kaptam arról, hogy milyen véleménnyel vannak a fiatalok az Európai Unióról.

Az évszázadok során lezajlott háborúk, különösen a II. világháború rámutatott, hogy a további fegyveres konfliktusok elkerülése érdekében nélkülözhetetlen volt egy, a tagállamok feletti, szupranacionális szervezet létrehozása.

VIII. Bibliográfia

2001. évi LVIII. törvény a Magyar Nemzeti Bankról (MNB) szóló törvény 3. §. -a.
2007. évi CLXVIII. törvény az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló lisszaboni szerződés kihirdetéséről.
2020. évi XCI. törvény az egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról.
- ANTONY BEEVOR: *A második világháború*. Gold Book Budapest, 2012.
- BORONKAI SZABOLCS et al.: *Történelem 12*. Oktatókutató és fejlesztő intézet. Budapest, 2016.
- GAZDAG FERENC: *Európai integráció és külpolitika*. Osiris Kiadó. Budapest, 2005.
- GOMBOS KATALIN: *Az Európai Unió jogrendszere és közjogának alapjai*. Wolters Kluwer Kft. Budapest, 2017.
- HAÁG ZALÁN ISTVÁN: *Istenben bíznak Idegháború a hidegháborúban: Csapás a nukleáris csapásra*. Belvedere Meridionale Kft. Szeged, 2016.
- KENDE TAMÁS: Az Európai Unió intézményi kerete. In: Szűcs Tamás – Jeney Petra (szerk.): *Európai közjog és politika*. Wolters Kluwer Hungary. Budapest, 2018.
- KENDE TAMÁS: Európai közjog és politika. In: Kende Tamás – Szűcs Tamás (szerk.): *Integrációs elméletek*. Osiris Kiadó. Budapest, 2002.
- LŐRINCÉ ISTVÁNFY HAJNA: *Pénzügyi integráció Európában*. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft. Budapest, 2001.
- MARJÁN ATTILA: Az európai gazdasági integráció elméletei és rövid története. In: Balázs Péter et al. (Szerk.): *Az Európai Unió gazdasága. Minden, amit az EU gazdasági és pénzügyi politikáról tudni kell*. HVG Kiadói Rt. Budapest, 2006.
- PALÁNKAI TIBOR: Az európai integráció gazdaságtana. In: Kengyel Ákos (szerk.): B. rész I., II., VI. fejezetek. Aula Kiadó. Budapest, 2004.
- PALÁNKAI TIBOR: Európai egyesülés – integrációelmélet (Új integráció gazdaságtanának szükségessége). In: Eckhardt Sándor – Besznyák István (szerk.): *Európai egyesülés – integrációelmélet Einstein hatása a XX. század fizikájára. Miért vagyunk mindannyian különbözőek? A nemzetközi terrorizmus*. Akaprint Kft. Budapest, 2005.
- T. HITIRIS.: *Az Európai Unió gazdaságtana*. Műszaki Könyvkiadó. Budapest, 1995.
- VÁRNAY ERNŐ – PAPP MÓNKA: *Az Európai Unió joga*. Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft. Budapest, 2010.

Internetes hivatkozások:

ANTALÓCZY KATALIN – SASS MAGDOLNA: Befektetésösztönözés és Magyarország csatlakozása az Európai Unióhoz. GKI Gazdaságkutató Zrt. Budapest, 2003.
https://www.researchgate.net/profile/Magdolna_Sass/publication/267388241_Befektetesoszto_nzes_es_Magyarország_csatlakozása_az_Európai_Uniohoz/links/54b635da0cf2318f0f9a2242/Befektetesoesztoenzes-es-Magyarország-csatlakozása-az-Európai-Uniohoz.pdf

Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata - Az Európai Unióról szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata - Az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata - Jegyzőkönyvek - Mellékletek - A 2007. december 13-án aláírt Lisszaboni Szerződést elfogadó kormányközi konferencia zárónyilatkozatához csatolt nyilatkozatok - Megfelelési táblázatok. 16. cikkely: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A12012M%2FTXT>

David Cameron hivatali ideje 2010. május 11-től 2016. július 13-ig tartott.
<https://www.gov.uk/government/news/letter-from-the-prime-minister-to-iain-duncan-smith-18-march-2016>

HANSPETER K. SCHELLER: Az Európai Központi Bank. <http://files.virag-maitz4.webnode.sk/200000006-c9aadcaa55/Az%20Európai%20Központi%20Bank.pdf>

HORVÁTH ILDIKÓ: Tolmácsolás a bíróságon, Esettanulmányok a bírósági tolmácsolás gyakorlatából. In: Horváth Ildikó – Németh Gabriella (szerk.): Bírósági tolmácsolás a gyakorlatban., Igazságügyi etikai dilemmák és összefüggések a bírósági tolmácsolásban <https://www.offi.hu/de/sites/default/files/media/files/tolmacsolas-a-birosagon.pdf>

Központi Statisztikai Hivatal: V4 – A visegrádi együttműködés országainak főbb mutatói. 2018. 27. p. https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/v4_fobbadatok.pdf

<http://ecopedia.hu/gazdasagi-integracio>

<http://www.bmeip.hu/download/engemiserint/Adoharmonizacio%20az%20EUban.pdf>

https://ec.europa.eu/hungary/about-us_hu

https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/czechia_hu

https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/hungary_hu

https://europa.eu/european-union/about-eu/history/2010-today/2012/eu-nobel_hu

https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-council_hu

https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-commission_hu

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A0700168.TV>

https://www.czso.cz/csu/czso/inflation_consumer_prices_ekon

<https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/hu/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/treaty-of-rome>

<https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/hu/powers-and-procedures/the-lisbon-treaty>

<https://www.europarl.europa.eu/news/hu/headlines/economy/20160502STO25468/adougyek-hogyan-lehet-atlathatobb-a-tagallamok-adorendszere-europaban?quizBaseUrl=https%3A%2F%2Fquizweb.europarl.europa.eu>

<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/far/far2001.html>

<https://uj szo.com/kozelet/ugy-tunik-szlovakia-lett-europa-adocsaloja>

<http://valasz.hu/vilag/az-ot-legnagyobb-tevedes-ami-langba-boritotta-a-kozel-keletet-114927>

<https://www.nzz.ch/in-eritrea-bleiben-heisst-bei-lebendigem-leibe-sterben-1.18195126?reduced=true>

<https://24.hu/kulfold/2012/12/10/atadtak-a-nobel-bekedijat-az-europai-unionak/>

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/1055729.stm>

https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/v4_fobbadatok.pdf

<https://www.portfolio.hu/gazdasag/20200214/a-cseheknél-is-nagyon-meglodult-az-inflacio-415883>

BDO Magyarország, 2021: <https://ado.hu/ado/a-brexít-megállapodás-következményei/> (Az internetes források utolsó ellenőrzésének és látogatásának időpontja: 2021. 04. 11.)

KARDOSNÉ KAPONYI ERZSÉBET: Az alapvető jogok és a jogállamiság védelmének aktuális kérdései az Európai Unióban II. http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/5089/1/VT_1999n3p52.pdf

KOBOLKA ISTVÁN: Schengen határai biztonságpolitikai – kiemelten migrációs – szempontból nézve. <http://tet.rkk.hu/index.php/TeT/article/view/594/1185>

KÖRÖSÉNYI ANDRÁS: Felforgatás és megőrzés: Charles de Gaulle három válsága. In: Illés Gábor et al (szerk.): Viharban kormányozni. Politikai vezetők válsághelyzetben. mtatkpti. Budapest, 2017. https://politikatudomany.tk.mta.hu/uploads/files/Koeroesenyi_A-szerk-Viharban_kormanyozni-Jav-2017nov20.pdf#page=168

MÉRŐ LÁSZLÓ: *Emberi matek*. Tericum Kiadó. Budapest, 2017. https://www.citatum.hu/cimke/europai_unio

REUTERS STAFF, 2016: <https://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-germany-costs-idUSKCN0Y50DY>

SÓLYOM LÁSZLÓ: Timeline. <https://www.timetoast.com/timelines/europai-unio-e16dddad-fb0e-45c4-a797-f67712dff9d7>

SZABÓ JÓZSEF: A határőrségi szerepvállalás a Schengeni Egyezmény tükrében. <https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/mkk/article/download/2936/2189>

SZTANKÓ ÉVA: Az acélipar állami támogatási lehetőségei az Európai Szén- és Acélközösség megszűnése után. http://competitio.unideb.hu/wp-content/uploads/2016/03/IV-2/comp_konyvek_402_sztanko_eva.pdf

ZSÚGYEL JÁNOS: Az Európai Unió kohéziós politikájának eredményessége az adatok tükrében. <http://real.mtak.hu/3751/1/1080112.pdf>

IX. Melléklet

Online kérdőív

Európai Unió megítélése a fiatalok körében ✕ ⋮

A Szegedi Tudományegyetem Állami- és Jogtudományi Karának első éves joghallgatójaként tanulmányt írok az Európai Unió történetéről, szervezet rendszeréről illetve társadalmi és gazdasági integrációjáról és ezen kérdőív segítségével szeretném felmérni a kitöltő véleményét az Európai Unióról. A kitöltés 5-10 percet venne igénybe.

Egy kis ismertető a témával kapcsolatban:

A vonatkozó törvények szerint, mielőtt Magyarország csatlakozott az Európai Unióhoz, döntő népszavazást kellett tartani, hogy a választók közvetlenül dönthessenek az ország európai integrációjának legmeghatározóbb kérdéséről.

A 2003. április 12-én tartott referendumon a szavazók túlnyomó többsége igennel választott a szavazólapon feltett kérdésekre. A részvételi arány jelentőse alacsony volt, mintegy 8 millió szavazó közül 3 millióan szavaztak az Európai Unióhoz való csatlakozás mellett, míg hozzávetőlegesen 600 000-en ellene.

Az euroszeptizmus nem sokkal az Európai Unióhoz való csatlakozás után, de leginkább 2010 után példátlan fejlődést ért el a magyar politikában. Nemcsak a Jobbik bíráló hangja emelkedett, de a kormányzati politika az Európai Uniót is ellenségként kezelte az elmúlt hat évben.

Milyen nemű vagy? *

- Férfi
- Nő
- Egyéb

Hány éves vagy? *

Rövid szöveges válasz

.....

Hol élsz? *

- Község
- Város
- Megyei jogú város
- Főváros
- Külföld

Intézmény típus, ahol tanulsz? *

- Általános Iskola
 - Technikum / Szakképző
 - Szakgimnázium
 - Gimnázium
 - Felsőoktatási szakképzés
 - Főiskola
 - Egyetem
 - Dolgozok
-

Szüleiddel élsz? *

- Igen
 - Nem
-

Használ-e közösségi médiát? *

- Igen
- Nem

Hol tájékozódsz a napi hírekről? *

- Közösségi média
- Online folyóiratok
- TV
- Rádió
- Nyomtatott média
- Személyesen / Szóban
- Egyéb...

Rendelkezel-e szavazati joggal? *

- Igen
- Nem

Európai Unió megítélése a fiatalok körében ✕ ⋮

A következő kérdések az Európai Unióval kapcsolatosak, kérlek őszintén válaszolj.

Mennyire vagy tájékozott az Európai Unióval kapcsolatban? *

- nagyon
- többnyire
- közömbös
- inkább nem
- nem foglalkozok vele

Véleményed szerint az Európai Unió bürokratikus? *

- Igen
- Nem

Véleményed szerint az Európai Unió milyen irányba tart? *

1 2 3 4 5 6 7

1 - egyértelműen negatív 7 - egyértelműen pozitív

Véleményed szerint milyen hatása van az Unióra, hogy 28 féle nemzet él benne? *

Rövid szöveges válasz
.....

Véleményed szerint az OLAF (Európai Csaláselleni Hivatal) mennyire hatékony? *

1 2 3 4 5 6 7

egyáltalán nem hatékony nagyon hatékony

Véleményed szerint mennyire fontos, hogy az Unió olyan nemzetközi szerződéseket kössön, ami a legtöbb tagállam számára előnyös? *

1 2 3 4 5 6 7

egyáltalán nem fontos nagyon fontos

Mit gondolsz a Brexitről, és a kialakuló Dextről (Németország kilépéséről)? (Néhány szóban válaszolj) *

Rövid szöveges válasz

⋮

Támogatnál egy olyan népszavazást, ahol a kilépésről szavoznánk? *

- Igen
- Nem
- Egyéb...

Véleményed szerint Magyarország Kormánya hogyan viszonyul az Európai Unióhoz? (Néhány szóban válaszolj) *

Rövid szöveges válasz

Az Európai Unió politikájával egyetértesz? *

- Igen
- Nem
- Többnyire
- Egyéb...

Véleményed szerint az Európai Unió inkább maradjon meg gazdasági szövetségnek? *

- Igen
- Nem
- Egyéb...

Véleményed szerint a magyarországi gazdaság hogyan viselné, ha az eurót bevezetnék? *

	1	2	3	4	5	6	7	
Nagyon rosszul	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Nagyon jól

Véleményed szerint az utóbbi években a bíráló kormányzati hangok, hogyan befolyásolták az átlagos magyar ember gondolkodását? (Néhány szóban válaszolj) *

Rövid szöveges válasz

.....

Véleményed szerint az Európai Unió tagállamai egységesen kezelték a koronavírus-járványt? *

	1	2	3	4	5	6	7	
egyáltalán nem	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	teljes mértékben

Egyéb gondolat

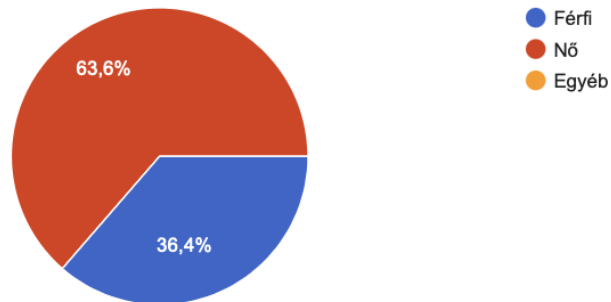
Hosszú szöveges válasz

.....

Online kérdőív eredmények

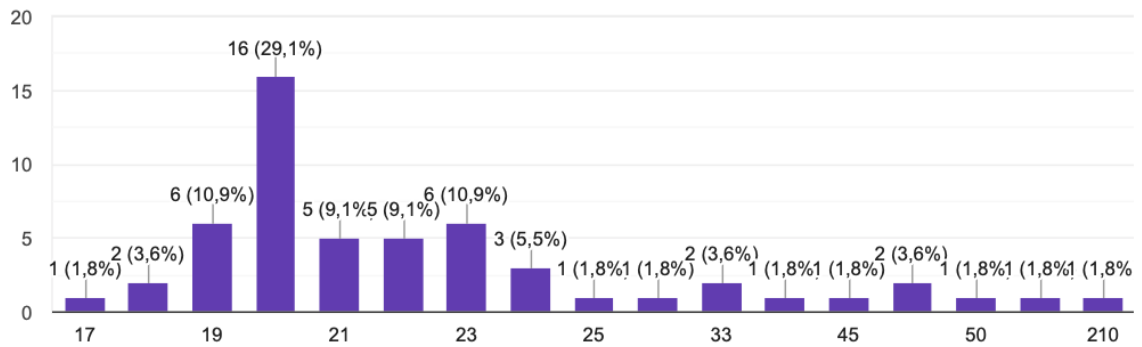
Milyen nemű vagy?

55 válasz

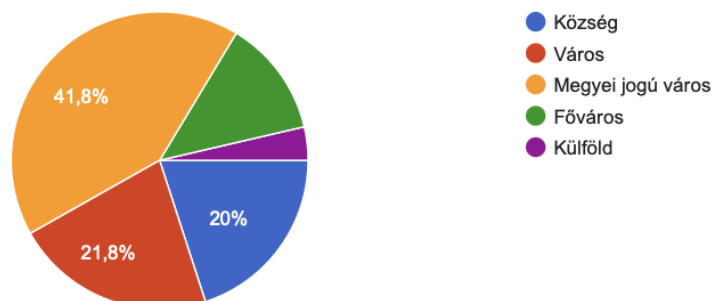
Hány éves vagy?

55 válasz

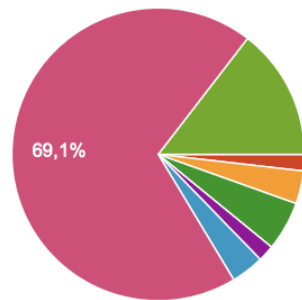
Hol élsz?

55 válasz

Intézmény típus, ahol tanulsz?

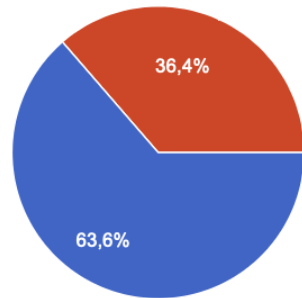
55 válasz

- Általános Iskola
- Technikum / Szakképző
- Szakgimnázium
- Gimnázium
- Felsőoktatási szakképzés
- Főiskola
- Egyetem
- Dolgozók

Szüleiddel élsz?

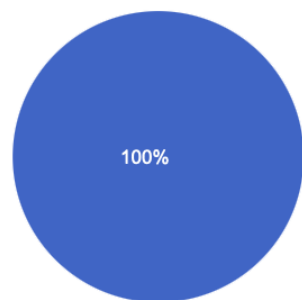
55 válasz

- Igen
- Nem

Használ-e közösségi médiát?

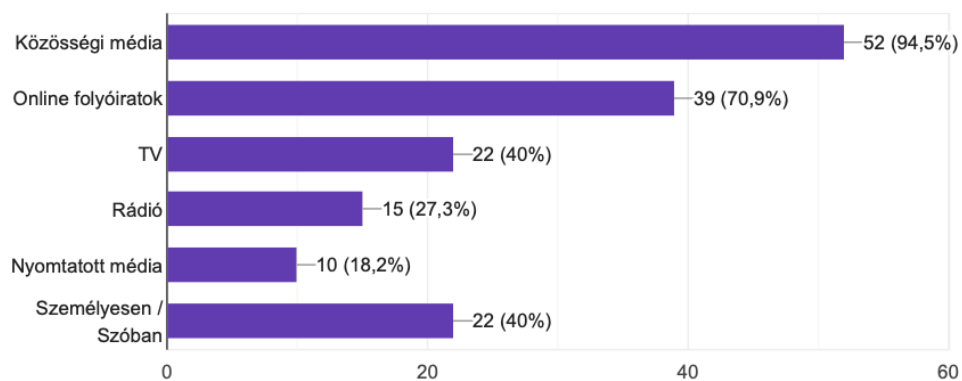
55 válasz

- Igen
- Nem

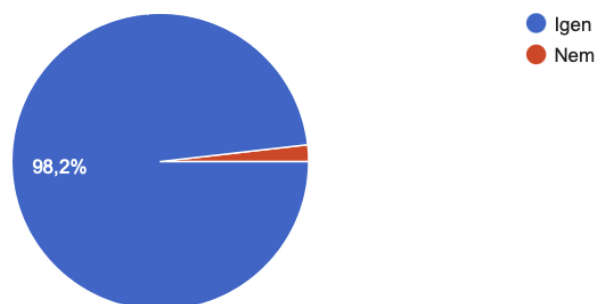
Hol tájékozódsz a napi hírekről?

55 válasz

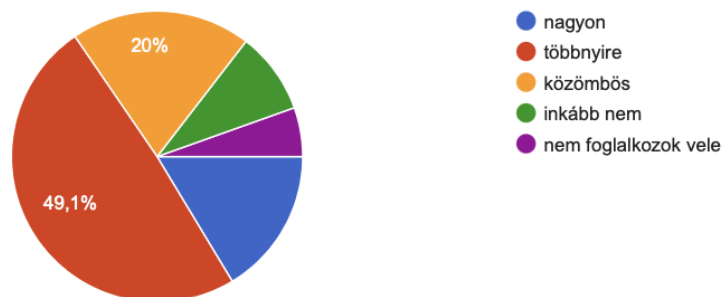
Rendelkezel-e szavazati joggal?

55 válasz

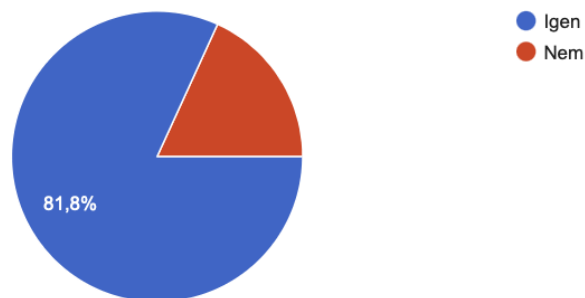
Mennyire vagy tájékozott az Európai Unióval kapcsolatban?

55 válasz

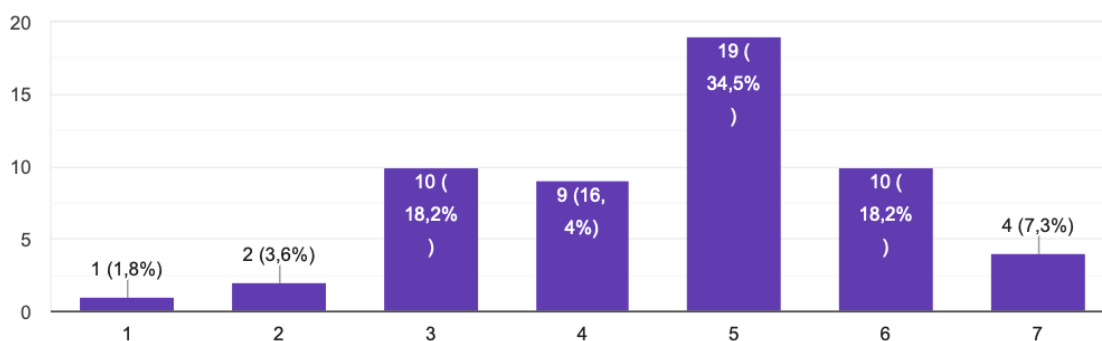
Véleményed szerint az Európai Unió bürokratikus?

55 válasz

Véleményed szerint az Európai Unió milyen irányba tart?

55 válasz

Véleményed szerint milyen hatása van az Unióra, hogy 28 féle nemzet él benne?

55 válasz

Szerintem nagyon nehéz ennyi különböző érdeket egygé kovácsolni, nem csoda hogy óriási széthúzás és "klikkesedés" figyelhető meg. Ugyanakkor, az európaizáció felébresztett sok országban egy nacionalista szellemet, ami tovább nehezíti az együttműködést

Nehéz lehet egységes kompromisszumokra jutni, amelyben mindenkinek csak haszna van.

Pozitív és negatív hatása egyaránt van.

Jó.

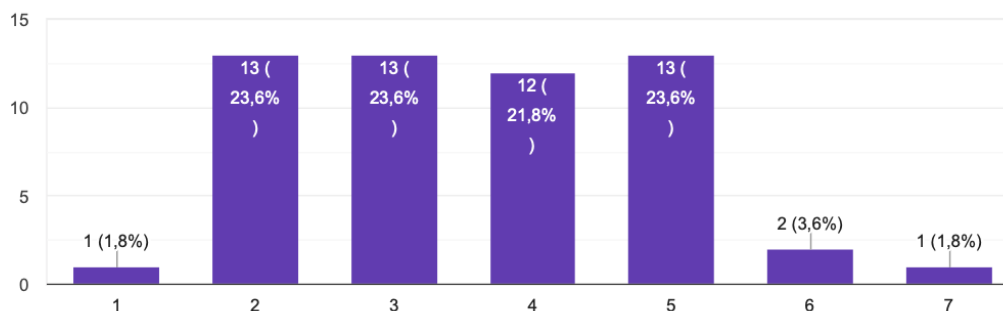
Egyértelműen nehezíti az együttműködést.

Pozitív

A diverzitás alapvetően fontos, de az EU mem tudja jól kezelni az extrém, nacionalista tendenciákat.

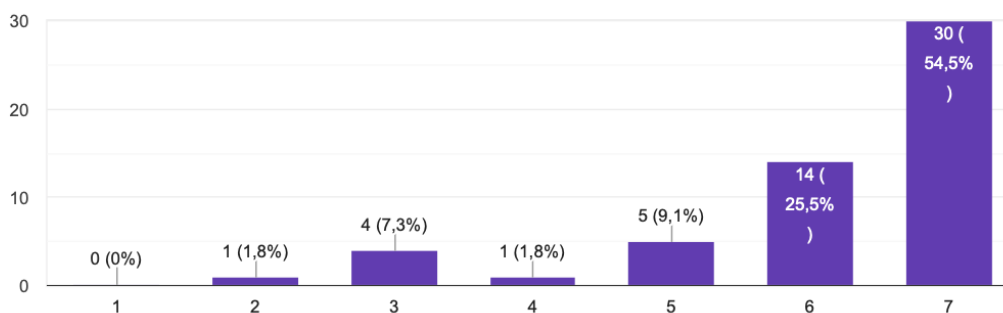
Véleményed szerint az OLAF (Európai Csaláselleni Hivatal) mennyire hatékony?

55 válasz

Véleményed szerint mennyire fontos, hogy az Unió olyan nemzetközi szerződéseket kössön, ami a legtöbb tagállam számára előnyös?

55 válasz

Mit gondolsz a Brexitről, és a kialakuló Dexitről (Németország kilépéséről)? (Néhány szóban válaszolj)

55 válasz

Dexit: teljesen esélytelen Brexit: teljesen elkerülhetetlen m

Brexit = angol hülyék, Dexit = valószínűtlen

A Brexit nagyon megfontolatlan lépés volt, a Dexitről pedig csak most hallottam, de súlyos következményei lennének az EU és leginkább országunk számára

Sokak számára jelent(het) nehézségeket

Britek megszívják majd. A németek meg tuti nem lépnek ki, hiszen kell nekik a szegényebb államok piacai.

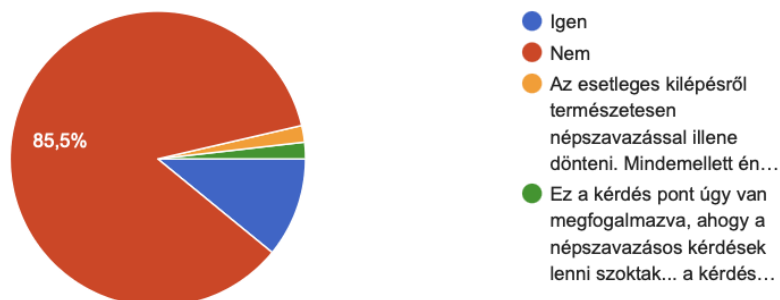
Érthető, a fejlett országok függetlenek akarnak lenni

Szerintem egy átlagos állampolgár nem lát annyira bele, hogy az EU-ban, vagy azon kívül lenne jobb, hogy megfelelő döntést tudjon hozni

Brexit: sajnálatos, mindkét félnek hátrányos; "kialakuló" Dexit: ?????

Támogatnál egy olyan népszavazást, ahol a kilépésről szavaznánk?

55 válasz

Véleményed szerint Magyarország Kormánya hogyan viszonyul az Európai Unióhoz?
(Néhány szóban válaszolj)

55 válasz

Hülyenek nézik az eut

Ellenségesen és hálátlanul

Ameddig pénzt kapnak jól elvannak

Idióták! Folyamatosan csak ellenséget kreaálnak, ahelyett, hogy a valós problémákra fókuszálnának.

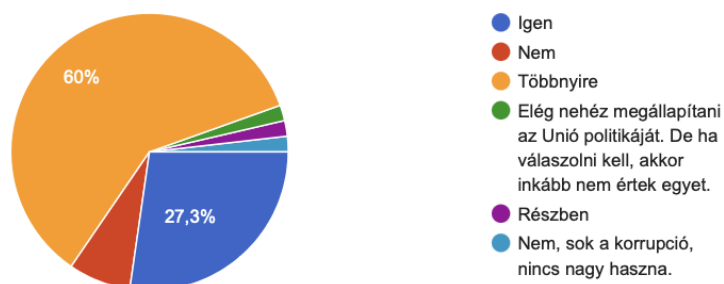
Szeretik a pályázatokra adott pénzt, de nem érdeklik őket az EU szabályai

Nem együttműködő - ha egy nagyobb egyesüléshez szeretnénk tartozni, akkor el kell fogadni, hogy alkalmazkodni kell, ha ez nem megy, a támogatásokat sem kellene elfogadni

Ellenségképet csinál belőle, folyamatosan kritizálja, de az onnan érkező pénzt villámgyorsan lenyúlja

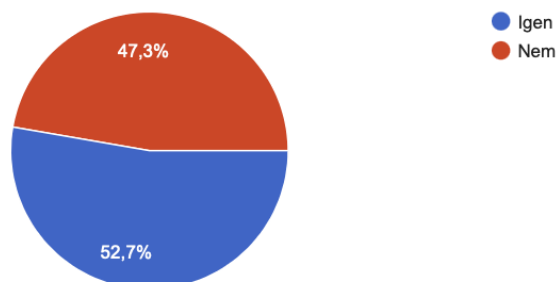
Az Európai Unió politikájával egyetértesz?

55 válasz

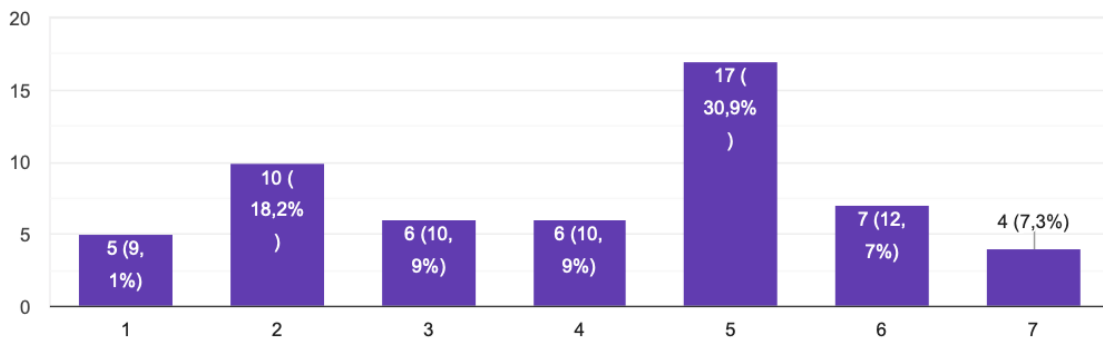
Véleményed szerint az Európai Unió inkább maradjon meg gazdasági szövetségnek?

55 válasz

Véleményed szerint a magyarországi gazdaság hogyan viselné, ha az eurót bevezetnék?

55 válasz

Véleményed szerint az utóbbi években a bíráló kormányzati hangok, hogyan befolyásolták az átlagos magyar ember gondolkodását? (Néhány szóban válaszolj)

55 válasz

Marginális negatív irányba

Erőteljesen a negative irányba

Növelik a bizalmatlanságot az EU-val szemben

Felerősítették az EU ellenes hangokat

Szerencsére a bíráló hangok ellenére még nőtt is az EU iránti bizalom, egyre kevesebben hisznek a kormánynak. Viszont növekedtek a társadalmi rétegek közti ellentétek

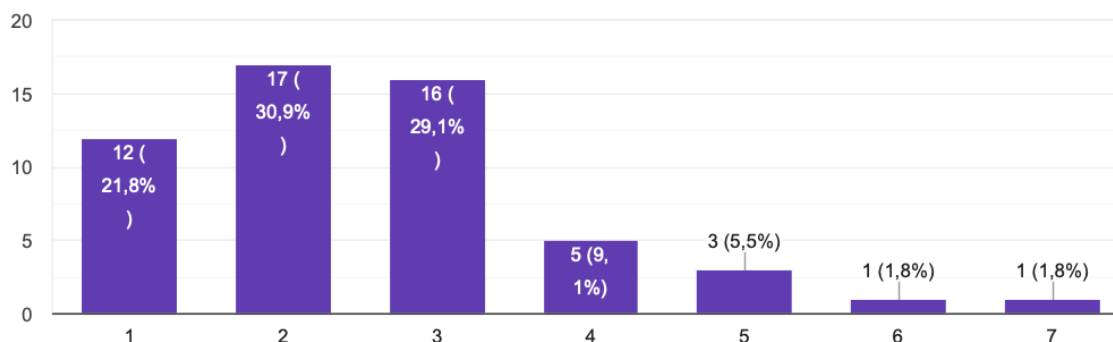
Nem befolyásolták

Negatívan

akik fogékonyak rá, azoknál teljes agymosás és Unió-ellenesség, akik nem, azoknál erősödik az Unióban való bizalom

Véleményed szerint az Európai Unió tagállamai egységesen kezelték a koronavírus-járványt?

55 válasz

Egyéb gondolat

9 válasz

az eu célja nemcsak a migráció, hanem a gazdasági fejlődés, a kultúra, a nyelvi, kulturális.

Jó munkát!

Remélem használhatók valamire ezek a firkancsok. 😊 Sok sikert!

az eu alapideája egy nagyon szép gondolat, ami mára lett belőle, igencsak elkésztető, egyébként hasznos is lehetne, ha szövetségi államként gondolna magára.

Az EU egyszer úgyis felfog oszlani, főleg, hogy már Anglia kilépett.. utána a többi is lépni fog.

Az UNIO nagyon gáz mindenbe beleszól főleg a belpolitikába amihez semmi köze.

Szeptemberben költözünk ki a párommal Hollandiába. Nem szeretnék egy olyan országban élni, ahol a kormány programja annyiból áll, hogy EU ellenes gyűlöletet kelt; stadionokra költi a közpénzt, miközben az egészségügy haldoklik, de persze látszólag minden rendben van. Mérheterlenül dühít.